

Súkromná základná škola, Dukelská 33, GIRALTOVCE

**Súkromná základná
škola Dukelská 33
G I R A L T O V C E**

**Inovovaný
Školský vzdelávací program**

**Nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň
základnej školy**

ISCED 2

Súkromná základná škola, Dukelská 33, GIRALTOVCE

**Školský vzdelávací
program ISCED 2**

Motto

**NAJVÄČŠIU HODNOTU MAJÚ
VEDOMOSTI**

Sokrates

Vzdelávací program:

Stupeň vzdelania: **Nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy ISCED 2**

Dĺžka štúdia: **päť rokov**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **súkromná**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Predkladateľ:

Názov školy: **Súkromná základná škola**

Adresa: **Dukelská 33, Giraltovece**

IČO: **42083150**

Riaditeľ školy: **Mgr. Monika Kušnírová, 0907/916 319, szsgir.riaditelskoly@gmail.com**

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: **PaedDr. Matilda Rozputinskás**

Ďalšie kontakty: **tel. 054/ 732 25 10, szsgir.@centrum.sk**

Zriadovateľ:

Názov: **K.B. REAL, s.r.o**

Adresa: **Dukelská 33, Giraltovece**

Kontakty: **054/732 25 10**

Platnosť dokumentu od 1. septembra 2015

Podpis riaditeľa SZŠ

Platnosť	Dátum	Zaznamenávané inovácie, zmeny, úpravy
1. septembra 2015	1.9.2015	Pridaný inovovaný ŠkVP pre 5. ročník
1. septembra 2016	1.9.2016	Pridaný inovovaný ŠkVP pre 6. ročník
1. septembra 2017	1.9.2017	Pridaný inovovaný ŠkVP pre 7. ročník
1. septembra 2018	1.9.2018	Pridaný inovovaný ŠkVP pre 8. ročník
1. septembra 2019	1.9.2019	Pridaný inovovaný ŠkVP pre 9. ročník
1. septembra 2021	1.9.2021	Upravený počet hodín – znížený v predmete DEJ v 9. ročníku o 1 hodinu a zvýšený v predmete ANJ v 9. ročníku o 1 hodinu

I. Všeobecná charakteristika školy

Veľkosť školy

Naša Súkromná základná škola sa nachádza v malom mestečku na východnom Slovensku v Giraltovcich. Budova školy je umiestnená v blízkosti mestského parku, kde je veľa zelene. Škola je plnoorganizovaná. Počet tried na druhom stupni je päť, priemerný počet žiakov v triedach je 22.

1. Charakteristika žiakov

Dochádzajúci žiaci cestujú do školy z okolitých obcí – Kračúnovce, Lascov, Lužany pri Topli, Nemcovce, Chmeľov, Kuková, Lúčka, Kalnište, Železník, Fijaš, Soboš, Mičakovce, Matiaška, Brezov, Hanušovce nad Topľou, Dukovce, Želmanovce, Koprivnica, Kobylnice.

2. Charakteristika pedagogického zboru – personálne zabezpečenie

Pedagógovia na našej škole sú plne kvalifikovaní, pedagogicky a odborne spôsobilí, majú dlhoročné skúsenosti s prácou s deťmi mladšieho a staršieho školského veku vo veku 6 – 15 rokov. Externí pracovníci vyučujú náboženskú výchovu. Sú tiež kvalifikovaní s dlhoročnou praxou. Naši učitelia dbajú o svoj odborný profesijný rast a pravidelne sa zúčastňujú seminárov organizovaných MPC v Prešove.

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

V rámci zvyšovania odbornosti si učitelia svoje pedagogické spôsobilosti budú naďalej zvyšovať inovačným, aktualizácnym, špecializačným a atestačným štúdiom organizovaným MCP Prešov:

Ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov má veľký dopad na celkovú úroveň kvality výchovno-vzdelávacieho procesu. Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Udržiavanie a zvyšovanie kompetencie pedagogických zamestnancov (spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať).
- Prípravu pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií, hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- Prípravu pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilostí pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie najnovších poznatkov pedagogickým pracovníkom (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Prípravu pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.
- Prípravu pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie, atď.
- Prípravu pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotchnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.

3. Dlhodobé projekty

Ekologické a sociálne programy – separovanie odpadu v triedach, zber papiera, výtvarné a literárne súťaže s danou problematikou, súťaž v zbere vrchnákov a obalov z mlieka firmy Milkagro, environmentálne súťaže Recyklohry, projekt Erasmus+ ako medzinárodná spolupráca so zahraničnými školami pri rozvoji ANJ.

4. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi – chceme zabezpečovať nasledovné podujatia: zber papiera, exkurzie, školské výlety, lyžiarsky výcvik, plavecký výcvik, vianočná besiedka, Deň matiek, otcov a detí, zápis prvákov, zveľaďovanie okolia školy, spoločné športové popoludnia detí a rodičov a i. Uvítame aj účasť rodičov na školských výletoch.

Rada rodičov je zložená z triednych dôverníkov každej triedy. Ich zasadania sa budú konať pravidelne, najmenej raz za dva mesiace, podľa potreby sa stretnú aj častejšie.

Celoškolské schôdze RR za účasti všetkých rodičov budú organizované 1- krát ročne. Triedne schôdze sa budú konať najmenej 3 krát ročne. Okrem toho dáme rodičom priestor informovať sa, dávať návrhy a konzultovať s pedagógmi každý deň pred a po vyučovaní.

Pre skvalitňovanie spolupráce máme pravidelne aktualizovanú web stránku, na ktorej zavedieme internetovú žiacku knižku pre všetkých žiakov školy. Na škole funguje elektronická triedna kniha formou aplikácie Edupage, kde rodičia aj žiaci podľa svojho konta nachádzajú prehľad o všetkom, čo sa deje na škole. Je to výborná komunikácia medzi školou a rodičmi, či žiakmi.

Spolupráca s inými subjektmi

Spolupráca s **pedagogicko-psychologickou poradňou** Pedagógovia budú neustále konzultovať prostredníctvom výchovného poradcu so špeciálnym pedagógom a psychológom ohľadom žiakov, ktorí sú v ich starostlivosti.

5. Priestorové a materiálo–technické podmienky školy

Škola má zriadené a využíva tieto odborné učebne: 2 učebne informatiky, učebňa fyziky, učebňa biológie a chémie. Tieto učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy a zvolené učebné varianty. Škola má k dispozícii vlastné školské ihrisko, telocvičňu, mestský park a ihrisko. Školské ihrisko využívame počas prestávok na oddych a relaxáciu detí. Postupne chceme v spolupráci s rodičmi vybudovať v našom areáli altánok, detské dopravné ihrisko a detské ihrisko s preliezkami. Každá trieda je vybavená interaktívnou tabuľou a notebookom. Stravovanie detí je zabezpečené v jedálni školy.

6. Škola ako životný priestor

Prostredie našej školy ponúka príjemnú atmosféru rodinného typu. Dôraz kladieme hlavne na upravené a estetické prostredie tried, ktoré sú vybavené najmodernejšími a veľmi estetickými lavicami, farebne príjemne zladenými nátermi na stenách a k tomu farebne prispôsobenú výzdobu. Na informačnej tabuli vo vestibule školy budeme zverejňovať vždy aktuálne informácie o aktivitách školy. Informácie budeme uverejňovať aj v mestskom Spravodaji, na našej internetovej stránke a vo vitríne v centre mesta.

7. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

V priestoroch na vyučovanie sú vytvorené bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky, prvý septembrový deň realizujeme poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Prísne sa dodržiava zákaz fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivín v škole a okolí a výrazné sú označené všetky nebezpečné predmety a časti využívaných priestorov a tiež pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti. Raz za dva roky zabezpečujeme pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru a sú vykonávané pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií.

Maximálny počet žiakov na jedného pedagogického zamestnanca počas sústreďení, ktoré sú súčasťou športovej prípravy, je 20 žiakov.

8. Výchove a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením je okrem všeobecných cieľov, vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby čo najviac rozvinuli vlastné kompenzačné mechanizmy, aby plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a aby sa stali tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou.

Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením sa v našej škole uskutočňuje v triedach alebo výchovných skupinách spolu s ostatnými žiakmi školy, ak má takýto žiak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školskou výchovnou poradkyňou, zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

9. Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (znevýhodnenie chudobou alebo kultúrou)

Sociálne znevýhodnené prostredie (ďalej SZP) je pre žiaka rodina:

- ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- v ktorej aspoň jeden z rodičov alebo osoba, ktorej je dieťa zverené do osobnej starostlivosti patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie,
- v ktorej najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- ktorá má neštandardné bytové a hygienické podmienky (napr. žiak nemá vyhradené miesto na učenie, nemá vlastnú posteľ, nie je zavedená elektrická prípojka a pod.).

Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Špecifickým cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je prostredníctvom eliminácie alebo odstránenia hendikepov vyplývajúcich zo sociálneho znevýhodnenia (napr. komunikačné schopnosti, kultúrne a sociálne vylúčenie, hygienické návyky,...), dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností. V našej škole sa uskutočňuje:

- v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy, pričom niektoré (pre neho problémové) vyučovacie predmety môže žiak absolvovať v rámci individuálneho vzdelávacieho programu,
- v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

10. Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonových charakteristík nadania sa kladieme dôraz na harmonický osobnostný vývin nadaných žiakov, ich emocionálnej charakteristiky i sociálne vzťahy.

Nadaní žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vzdelávaní v triedach s ostatnými žiakmi postupujú podľa individuálneho alebo skupinového výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva triedny učiteľ v spolupráci s príslušným odborným pedagógom, resp. so zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Súkromná základná škola, Dukelská 33, GIRALTOVCE

Podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu postupujú všetci nadaní žiaci, ktorí majú okrem nadania špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajúce zo zdravotného znevýhodnenia alebo sociálne znevýhodneného prostredia. V ich individuálnom výchovno- vzdelávacom programe sa zohľadňujú všetky druhy ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Na škole pracuje inkluzívny tím zložený z asistentov, špeciálneho pedagóga a školského psychológa, ktorí vypomáhajú pri výchovnovzdelávacom procese žiakov, ktorí potrebujú špeciálny prístup, ale sú nápomocní aj bežným žiakom, s ktorými pracujú individuálne, ale aj skupinovo formou besedy.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Ciele vzdelávania

Hlavným cieľom je, aby žiaci nadobudli :

- **primerane veku rozvinuté kľúčové spôsobilosti (kompetencie), zmysluplné základné vedomosti a znalosti a vypestovaný základ záujmu o celoživotné učenie sa,**
- **jasné povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,**
- **záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.**

Zámermi nižšieho sekundárneho vzdelávania sú tieto očakávania od žiaka:

- **osvojiť si základ všeobecného vzdelania poskytovaného školou,**
- **mať záujem a potrebu učiť sa aj mimo školy,**
- **osvojenie si a využívanie efektívnych stratégií učenia sa,**
- **nadobudnúť primeranú úroveň komunikačných spôsobilostí a spolupráce,**
- **mať rešpekt k druhým a zodpovedný vzťah k sebe a svojmu zdraviu.**

2. Pedagogický princíp školy

Prioritou pre výchovu a vzdelávanie našej základnej školy je:

- kvalifikovanosť, profesijný a odborný rast pedagógov,
- získanie potrebných vedomostí, zručností a ich správna aplikácia v reálnej situácii,
- znížený počet žiakov v triedach, individuálny prístup, rozvoj osobnosti, podpora talentu žiakov,
- učenie prostredníctvom pohybu, hier a bádateľských aktivít,
- priestor na diskusiu, argumentáciu a podporu kritického myslenia,
- rozvíjanie tvorivosti, flexibility, naučiť sa učiť, vedieť vyhľadať informácie,
- prehľbovanie poznatkov z rôznych oblastí okolitého sveta,
- rozvoj slovnej zásoby, komunikatívnosti,
- pozitívne verbálne hodnotenie, pocit úspechu u každého žiaka,
- výučba anglického jazyka a informatiky od prvého ročníka,
- zavádzať a realizovať nové formy a metódy práce,
- podporovanie rozmanitých záujmov žiakov, rozvíjanie sociálnych zručností,
- zabezpečenie starostlivosti o žiakov pred i po vyučovaní,
- iniciovanie a podporovanie partnerstva školy, rodiny, verejnosti...

Dôraz budeme klásť na vytvorenie priateľskej atmosféry a dobrého tímu v triede už od počiatočného zadelenia žiakov do tried. Cieľom bude vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov a rešpektovanie individuality osobnosti. Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie. Rozvíjať a pozitívne podporovať sebaopoznanie a sebahodnotenie žiaka. Poukázat' na silné stránky žiaka a ich rozvoj. Zabezpečiť pocit úspechu u každého žiaka. Umožniť žiakom získať dobrý učebný štýl a tak eliminovať svoje slabé stránky na minimum. Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch. Výchovno-vzdelávacou činnosťou pripravovať žiakov na aplikáciu získaných vedomostí i zručností v reálnom živote tak, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného seba motivácie k celoživotnému vzdelávaniu. Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov. V spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovných, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

3. Pedagogické stratégie

1. slobodne vyjadrovať a presadzovať vlastný názor, argumentovať aktuálne riešenie rôznych prirodzených i umelo navodených situácií prostredníctvom diskusie, oceňovanie vlastného názoru žiakov a ochotu vypočuť ich mienku či postoj k danej problematike
2. aktívne sa podieľať na vytváraní správneho seba obrazu, časté uplatňovanie seba hodnotenia v rámci rôznych aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu, dôraz klásť na seba hodnotenie ako významnú súčasť pracovných listov a učebných materiálov používaných počas výučby jednotlivých predmetov
3. porozumenie a podpora zo strany pedagógov, vzťah učiteľ – žiak fungujúci na báze partnerstva a vzájomného rešpektu za podmienky dodržiavania spoločne dohodnutých pravidiel a hraníc
4. prítomnosť humoru a uvoľnenej atmosféry na vyučovaní i v priebehu popoludňajších aktivít učiteľov, školské i mimoškolské aktivity prebiehajúce v príjemnej priateľskej atmosfére bez napätia a stresu, dostatok priestoru pre vypočutie návrhov ich spôsobov riešenia zo strany žiakov, časté navodzovanie nesúťaživých situácií so zameraním na spoluprácu v skupine, realizáciu spoločných projektov, systematické vedenie žiakov k schopnosti prijať názory a riešenia ostatných
5. vyhľadávať problémové úlohy a situácie, neprestajne hľadať nové spôsoby ich riešenia, zadania s nejednoznačným riešením, vlastné učebné materiály uprednostňujúce objavné metódy a tvorivosť pri získavaní nových poznatkov
6. neustále sledovať, skúmať a hodnotiť množstvo rozmanitých podnetov, učenie prostredníctvom pohybu, hier a bádateľských aktivít podporujúcich vnútornú motiváciu žiakov
7. zadávanie diferencovaných úloh podľa schopností a záujmov jednotlivých žiakov, netransparentné pozitívne hodnotenie s dôrazom na uplatňovanie individuálneho prístupu
8. možnosť žiakov spolupodieľať sa na organizácii a rozhodovaní o náplni vyučovacích hodín, šanca vybrať si z viacerých ponúkaných činností za predpokladu vopred stanovených pravidiel
9. intenzívny kontakt s deťmi príbuzných záujmov, podporu utvárania pevných väzieb aj

medzi žiakmi z rôznych ročníkov

10. aktívna účasť žiakov na utváraní vyhovujúceho prostredia triedy, školy, možnosti aktívne sa podieľať na spríjemnení školského prostredia referátmi, výtvarnými prácami, modelmi a projektmi s dôrazom na ocenenie výsledkov práce detí
11. výučbu pomocou didaktickej techniky, semináre, diskusie, samostatné a tímové projekty, dlhodobé samostatné práce, prezentácia a obhajoba výstupov, praktická výučba
12. rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu aj pomocou zapájania sa do rôznych súťaží
13. prevencia drogových závislostí zameraná na rôzne aktivity a besedy
14. rozvíjať u žiakov do maximálnej možnej miery talent v jednotlivých oblastiach
15. orientácia na pozitívne hodnotenie žiakov a ich činností pre zvýšenie vnútornej motivácie
16. materiálne zabezpečenie pre vzdelávanie nadaných žiakov (encyklopédie, alternatívne učebné materiály, učebné pomôcky, výpočtová a rozmnožovacia technika a podobne).

4. Stupeň vzdelania

Absolvent programu nižšieho sekundárneho vzdelania získa vysvedčenie s doložkou – so špeciálnym vyznačením ukončenia programu poskytnutého základnou školou. Tým splní podmienku pre pokračovanie vo vzdelávaní na vyššom sekundárnom stupni (na všeobecnovzdelávacej alebo odbornovzdelávacej škole), v priebehu ktorého ukončuje povinné základné vzdelávanie (povinnú školskú dochádzku).

V prípade ukončenia základného vzdelávania (povinnej školskej dochádzky) na úrovni ISCED 2B, môže tento absolvent vstúpiť do pracovného procesu ako nekvalifikovaný pracovník.

Žiak, ktorý absolvoval 1-ročnú základnú odbornú prípravu na úrovni ISCED 2C, získava osvedčenie o absolvovaní programu základného odborného vzdelávania garantujúceho zaučenie v danom odbore, má otvorenú možnosť získať i vysvedčenie potvrdzujúce ukončenie povinnej školskej dochádzky. Podľa toho absolvent môže vstúpiť priamo na trh práce buď ako pracovná sila s minimálnou odbornou kvalifikáciou alebo pokračovať v štúdiu na úrovni 3C.

5. Profil absolventa – vzdelanostný model absolventa

Je založený na **klúčových spôsobilostiach (kompetentnostiach)**, ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene **ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.**

Kľúčové spôsobilosti sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility). Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania.

Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. **Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebvzdelávania**, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti)**:

kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,

- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešení ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

kompetencie (spôsobilosti) občianske

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, buduje si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch,

kompetencie (spôsobilosti) pracovné

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho plánovaní,
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,

kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovovať zaužívané potupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote,

kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
- dokáže orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

6. Vzdelávacie (obsahové) oblasti a prierezové témy (tematiky)

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika vyčlenená z obsahu celkového vzdelávania a z formulovania kľúčových kompetencií. Obsah školského vzdelávania tvorí kultúrne dedičstvo – poznanie, hodnoty, normy, vzorce správania, výkony a komunity, ktoré sú vlastné určitej sociálnej skupine. Prostredníctvom svojej kultúry spoločenstvo odovzdáva svoje chápanie sveta aj svoje skúsenosti ďalším generáciám. Obsah vzdelávania sa utvára na základe kultúrnej tradície, ktorú spoločenstvo prebralo z minulosti a inovácie, ku ktorým dospelo. Obsahom vzdelávania sú aj najnovšie poznatky, ktoré nastoľuje súčasný vedecko-technický, hospodársky, sociálny a kultúrny rozvoj spoločnosti, napríklad informačné a komunikačné technológie, ktoré každý občan potrebuje k životu, k práci, ale aj mimo práce.

Patria tam aj sociokultúrne obsahy osobnostného rozvoja žiaka, jeho ochrany pred negatívnymi sociálnymi javmi, ochrany zdravia, prírody atď.

Vzdelávacie oblasti majú nadpredmetový charakter. V Štátnom vzdelávacom programe je obsah vzdelávacej oblasti rozčlenený do vybraných učebných predmetov. Škola si môže do týchto vzdelávacích oblastí doplniť ďalšie predmety.

Obsah vyššieho sekundárneho vzdelávania je rozdelený do 8 vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z definovania obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Povinné predmety vo vzdelávacích obsahových oblastiach pre 2. stupeň – nižšie sekundárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	PRVÝ CUDZÍ JAZYK
	DRUHÝ CUDZÍ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA
	CHÉMIA
	BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS
	GEOGRAFIA
	OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	SVET PRÁCE
	TECHNIKA
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
	VÝCHOVA UMENÍM
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

PRIEREZOVÉ TEMATIKY
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
MEDIÁLNA VÝCHOVA
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Charakteristika vzdelávacích oblastí

Jazyk a komunikácia

V jazykovej časti oblasti jazyk a komunikácia sú určujúcimi ciele rozvíjania komunikatívnych schopností žiakov, ktoré síce boli deklarované aj v minulosti, ale ich uskutočňovanie bolo vytlačané tendenciou obsiahnuť pomerne veľkú sumu jazykových pojmov na vysokej úrovni abstrakcie **Zdôrazňujeme preto chápanie jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, čo by sa vo vyučovaní jazyka malo premietnuť do zámerného preferovania rozvoja komunikatívnych kompetencií, ktoré budú istým teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby.**

Výrazne sa posilnil komunikatívno-zážitkový model vyučovania jazyka a naopak oslabila sa tendencia obsiahnuť „školskú podobu“ vednej disciplíny– lingvistiky. Obsah sa zredukoval v prospech aktivít žiakov, ktorí majú v čo najväčšom rozsahu interpretačno-hodnotiacim spôsobom pracovať s jazykovými komunitami. **Najväčší akcent sa pritom kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.**

Primárnym v literárnej výchove sa stáva rozvoj schopnosti žiaka poznávať svet a zmocňovať sa ho esteticko-umeleckými prostriedkami a úsilie odstrániť z vedomia žiaka presvedčenie jedinečnosti a nenahraditeľnosti kognitívneho prístupu k svetu a smerovanie k pochopeniu špecifik, ktoré v poznávacom procese predstavuje estetické osvojovanie reality. Obsahové osnovanie predmetu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem (recepciu) umeleckého textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie. Najdôležitejším prvkom v tejto koncepcii literárnej výchovy je sústredenie dôrazu na čítanie ako všestranné osvojovanie umeleckého textu. Cieľom sa stáva rozvoj čitateľských schopností, ktoré ďaleko presahujú aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote. Jazyk sa chápe ako znak národnej a individuálnej identity, ako prostriedok komunikácie a profesionálnej realizácie a prostriedok na vyjadrovanie citov a pocitov.

Cudzie jazyky naopak prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných štátnym jazykom. Poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie.

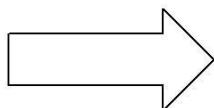
Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Obsah vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia sa realizuje vo vzdelávacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra, vyučovacích jazykoch a cudzích jazykoch pre nižší sekundárny stupeň vzdelávania:

- Slovenský jazyk a literatúra (na základných školách s vyučovacím jazykom slovenským),
- Slovenský jazyk a slovenská literatúra (na základných školách s vyučovacím jazykom národností),
- Vyučovacím jazyk a literatúra – maďarský jazyk, ukrajinský jazyk, rusínsky jazyk, nemecký jazyk, rómsky jazyk (na základných školách s vyučovacím jazykom národností, na základných školách s vyučovaním jazyka národností),
- 1. cudzí jazyk – anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk
- 2. cudzí jazyk – anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú:

- Počúvanie
- Komunikácia (hovorenie)
- Čítanie
- Písanie

s porozumením

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie k:

- podpore sebadôvery každého žiaka,
- k osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v socio-kultúrnom prostredí,
- príprave všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, pluralizmu a kultúrnej otvorenosti,
- zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov,
- pochopeniu vzdelávania v príslušnom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania,
- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov,
- zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie,
- nadobudnutiu vzťahov k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní,
- pestovaniu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami, prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka,
- viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Matematika a práca s informáciami

Obsah v tejto oblasti vzdelávania sa sústreďuje na dobudovanie pojmu prirodzených, celých a racionálnych čísel a početových výkonov týmito číslami. Na tomto stupni sa kladú základy algebry (riešenie rovníc a nerovníc, funkcií). Z geometrie sa paralelne rozvíja rovinná aj priestorová geometria, rozširujú sa žiacke vedomosti o geometrických útvaroch, naučia sa vypočítať obvod a obsah rovinných útvarov a povrch a objem priestorových útvarov. Zoznamujú sa s meraním dĺžky obsahu a objemu ako aj meraním veľkosti uhlov.

Informatika podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní aj iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Cieľom je, aby žiak získal schopnosť používať matematiku v svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problémov. Žiak ju spoznáva ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok.

Informatika podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Oblasť tvoria predmety **matematika a informatika**.

Predmet matematika je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament. Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov, z ktorých žiaci sa zoznamujú s primeranými elementárnymi poznatkami a riešeniami praktických úloh. Sú to: *Čísla, premenná a početové výkony s číslami, Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy, Geometria a meranie, Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika, Logika, dôvodenie, dôkazy*.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe, čo znamená, že matematické poznatky sú žiakom prezentované s využitím už existujúcich matematických poznatkov žiakov a skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Pri prezentovaní matematických poznatkov a skúseností sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

V predmete informatika žiaci sú vedení k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s informáciami v počítačových systémoch. Vzdelávací obsah informatiky v ŠVP je rozdelený na päť tematických okruhov:

- *Informácie okolo nás,*
- *Komunikácia prostredníctvom IKT,*
- *Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie,*
- *Princípy fungovania IKT,*
- *Informačná spoločnosť.*

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny, pôsobia na seba a ovplyvňujú sa. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom vyučovania umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale aj prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov v prírode a v laboratóriu, čím si rozvíjajú zručnosti pri práci s grafmi, tabuľkami, schémami, obrázkami, náčrtmi.

Podstatné je poznanie základných princípov ochrany krajiny a životného prostredia a osvojenie si základných princípov zdravého životného štýlu. Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s predmetmi napríklad fyzika, chémia, biológia, geografia a matematika. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva. V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitostí je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť sa prostredníctvom obsahu snaží uchovať kontinuitu tradičných hodnôt našej spoločnosti v súlade s aktuálnymi integračnými procesmi, viesť k vnímaniu vlastenectva a národnej hrdosti v kontexte európanstva a multikulturizmu.

Cieľom vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi prírodou a spoločnosťou. Poznanie minulosti svojho národa ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú základné vedomosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne a o ostatných regiónoch Slovenska. Oboznamujú sa s územím, obyvateľmi, ich tradíciami a zvykmi, so svetom detí i dospelých, osvojujú si pravidlá a normy správania doma, v škole a na verejnosti. Učia sa orientovať v čase, časových údajoch, histórii vlastnej rodiny, svojej vlasti i ľudskej spoločnosti. Vedú sa k pochopeniu vlastného miesta a roly v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, vlastenectvo, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym, národu a celej spoločnosti. Vychováva žiakov k láske k vlasti a súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu.

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť otvára priestor pre kultivovanie individuálnych a spoločenských spôsobilostí (kompetencií), učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok dôležitých pre vzdelanostnú spoločnosť. Rozvíja myšlienkové operácie, praktické zručnosti a vedomie vlastnej identity žiaka.

Výchova a vzdelávanie v oblasti smeruje k vytváraniu kľúčových kompetencií tým, že žiakov vedie k:

- orientácii v čase a priestore,
- získavaniu základných schopností a zručností poznávať historický materiál,
- získavaniu základných vedomostí z oblasti historických faktov (svetové a národné dejiny),
- pochopeniu príčin a dôsledkov historických udalostí,
- čítaniu a interpretovaniu historických máp, obrázkov, fotografií, tabuliek a iných prostriedkov používaných v dejepise,

- osvojovaniu noriem spoločenského správania a občianskeho spolužitia,
- rešpektovania hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov,
- práci s informáciami o Slovenskej republike ako časti zeme a o Zemi ako celku,
- porozumeniu premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek,
- porozumeniu a rozvíjaniu čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov ako prostriedkov geografie,
- rozvíjaniu podnikateľských zručností spracúvaním projektov,
- zvládnutiu bežných situácií v osobnom i občianskom živote,
- nachádzaniu vlastného miesta a roly v spoločnosti,
- získavaniu orientácie v aktuálnom verejnom živote Slovenskej republiky i vo svete,
- pochopeniu podstaty demokracie, práv a povinností občanov,
- rozpoznávaní protiprávneho konania a uvedomení si jeho dôsledkov
- kultivovanému vyjadrovaniu vlastných myšlienok, názorov, postojov a ich obhajovaniu,
- úcte k vlastnému národu i k iným národom a národnostiam,
- pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločností,
- budovaniu kladného vzťahu ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám.

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety dejepis, geografia a občianska náuka, aj keď témy sú v ďalších predmetoch v iných oblastiach.

Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť nadväzuje na primárny stupeň výchovy a vzdelávania, na ďalšie rozvíjanie žiakových kreatívnych vyjadrovacích schopností prostredníctvom vybraných vyjadrovacích prostriedkov výtvarného umenia, hudby, dizajnu, architektúry, filmu, elektronických médií. Toto vyjadrovanie je chápané vo vzťahoch k dramatickým aj literárnym vyjadrovacím prostriedkom a v širších súvislostiach kultúry – v rámci spoločných tém a medzipredmetových väzieb aj s predmetmi ostatných vzdelávacích oblastí.

Dôležitým poslaním oblasti je budovanie vlastnej kultúrnej identity, chápanie miesta súčasného umenia v živote žiaka a aktívna účasť na ňom ako aj rozvíjanie schopnosti porozumieť iným kultúram.

Vzdelávacia oblasť rozvíja žiakovo povedomie vlastných vkusových postojov, kultúrno-historické vedomie, rozvíja schopnosť rešpektovať a tolerovať hodnoty iných ľudí a iných kultúr.

Žiak sa učí využívať základné kultúrne nástroje na kultivovanú komunikáciu, rozlišovať rôzne súčasti kultúry (umenie, veda, náboženstvo, šport), rozumieť ich súvislostiam a úlohe vo svojom živote a v živote spoločnosti. Učí sa rozlišovať hlavné umelecké druhy, ich médiá, formy, hlavné tendencie a štýly, vyjadrovacie prostriedky, základné kompozičné princípy; opisovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel, chápať význam estetických faktorov, estetickej činnosti v každodennom živote, chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.

Rozvíja sa jeho záujem o kultúrne dedičstvo a jeho aktualizované formy (na úrovni sociálnej skupiny, regiónu, národa a štátu, európskej kultúrnej oblasti), zoznamuje sa s kultúrou iných národov, učí sa chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok a učí sa chápať súčasnú umeleckú tvorbu a prejavy kultúry. Žiak spoznáva typické umelecké a kultúrne prejavy ťažiskových epoch vývoja kultúry, vybrané typické diela a autorov svetového a slovenského umenia.

Súčasťou oblasti je rozvoj zodpovedných a samostatných postojov k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde, masovej kultúre, subkultúram, poklesnutým formám vyjadrovania; rozvoj kritického myslenia vo vzťahu k mediálnej produkcii a k iným súčasným kultúrnym procesom. Rozvíjajú sa žiakove interkultúrne kompetencie pre komunikáciu a spoluprácu s príslušníkmi iných kultúr.

V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania si žiaci osvojujú základy viacerých umeleckých druhov, zoznamujú sa s možnými prienikmi a špecifikami, ich miestom v kultúre a postupne sa rozvíja ich komplexné vnímanie umenia a kultúry v súvislostiach súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov.

Žiak si rozvíja poznanie zákonitostí etikety, schopnosti spolupracovať a kultúrne komunikovať na základe pravidiel etikety. V cieľoch (aj v odporúčaných metódach) oblasť rešpektuje cyklus učenia, v ktorom sa kombinuje skúsenosť postavená na osobnom zážitku, reflexia skúsenosti, aktívne odskúšanie svojich poznatkov až po ďalší rozvoj skúsenosti a jej komunikáciu.

Vzdelávacia oblasť sa člení na učebné predmety: **výtvarná výchova, hudobná výchova** (5. – 7. ročník ZŠ) a **výchova umením** (8. – 9. ročník ZŠ) V školskom programe je možné zaviesť aj predmet dramatická výchova.

Absolvovaním tejto vzdelávacej oblasti žiak by mal:

- mať povedomie vlastnej kultúrnej identity, rozvíjať vlastné kultúrno-historické vedomie,
- rozvíjať kultivovanú vizuálnu, sluchovú, jazykovú a pohybovú gramotnosť,
- získať schopnosť kreatívneho vyjadrovania myšlienok, skúseností a emócií prostredníctvom rôznych médií, vrátane hudobných umení, scénických umení, písaného a hovoreného slova, výtvarných prostriedkov, elektronických médií,
- využívať základné kultúrne nástroje na kultivovanú komunikáciu,
- rozlišovať rôzne súčasti kultúry (umenie, veda, náboženstvo, šport a i.), rozumieť ich úlohu v živote jednotlivca a spoločnosti,
- rozlišovať hlavné umelecké druhy, opisovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel,
- chápať význam estetických faktorov, estetickej činnosti v každodennom živote,
- chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti a v kultúre,
- chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok,
- porozumieť súčasnej umeleckej a kultúrnej tvorbe,
- zaujímať sa o kultúrne dedičstvo svojho regiónu, národa a štátu a zoznamovať sa s kultúrou iných národov a regiónov,
- získavať informácie o miestnom, národnom, európskom a svetovom kultúrnom dedičstve, vedieť ich spracovať a kriticky vyhodnocovať,
- získať vedomosti o významných umeleckých dielach z európskej tradície,
- vážiť si celosvetové kultúrne dedičstvo, kultúrne a umelecké hodnoty rôznych svetových kultúr, rešpektovať a tolerovať hodnoty iných kultúr,
- poznať zákonitosti etikety, vedieť kultúrne komunikovať na základe pravidiel etikety,
- zaujímať zodpovedné postoje k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde a k subkultúram,
- uplatňovať kritické myslenie voči mediálnej ponuke a iným súčasným kultúrnym procesom,
- mať základné interkultúrne kompetencie pre komunikáciu s príslušníkmi iných kultúr

Človek a hodnoty

Vzdelávacia oblasť sa zameriava na budovanie a kultiváciu duševného, duchovného a sociálneho rozmeru mladých ľudí. Napomáha im k postupnému vytváraniu ich hodnotovej orientácie tak, aby raz ako dospelí jedinci boli prínosom pre ľudské spoločenstvo.

Cieľom vzdelávacej oblasti je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, u ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby dokázali v budúcnosti prispieť k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa realizuje v povinne voliteľných učebných predmetoch **etická výchova** alebo **náboženská výchova**.

Učebné osnovy náboženskej výchovy budú predmetom schvaľovania Konferencie biskupov Slovenska v zmysle zmluvy s Vatikánom.

Povinne voliteľný učebný predmet Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných), ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Povinne voliteľný učebný predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k rozvíjaniu schopností a spôsobilostí žiakov a vedie ich k:

- sebaúcte, k autonómnemu cíteniu a mysleniu,
- hodnoteniu, zaujímaniu stanovísk, rozlišovaniu dobra od zla,
- spoznávaní efektívnej komunikácie, dôvodov a prvkov prosociálneho správania primeraného veku,
- spoznávaní zásad dobrých medziľudských vzťahov,
- zvnútorňovaniu prosociálnych hodnôt, postojov a sociálnych noriem,
- rozvíjaniu sociálnych zručností,
- formovaniu spoločenstva žiakov,
- rozvíjaniu a reflexii v otázkach Boha, významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem pre konanie človeka a dávaniu odpovede na základe zjavenia a viery v cirkvi,
- oboznamovaniu so skutočnosťou viery a s posolstvom, na ktorom sa viera zakladá a napomáhaní prostredníctvom uvažovania rozumom zdôvodniť vieru,
- prijímaniu osobným rozhodnutím vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, k svetonázorom a ideológiám a podpore pochopenia a tolerance voči rozhodnutiam druhých,
- motivácii k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

Človek a svet práce

Vzťah k práci, otázky výberu povolania sú základom tejto vzdelávacej oblasti. Cieľom je pripraviť žiakov na život v praxi, na to, aby sa v budúcnosti dokázali uplatniť na trhu (napr. dokázali dodržiavať pravidlá, povinnosti a záväzky, aby sa vedeli adaptovať na zmenené pracovné podmienky). Oblasť vzdelávania sa sústreďuje na to, aby žiaci dokázali pristupovať k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, ale aj funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- osvojeniu základných pracovných zručností a návykov v rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu,
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebvzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenia, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Oblasť sa zameriava na základné informácie, súvisiace so zdravým spôsobom života. Pohyb a zdravý spôsob života sa objavuje v cieľoch viacerých predmetov, napríklad telesnej a športovej výchovy a biológie, etickej výchovy, techniky a sveta práce.

Charakteristickým znakom vzdelávacej oblasti sú vedomosti a praktické skúsenosti vedúce k rozvoju pohybových schopností, zlepšovaniu pohybovej výkonnosti žiaka, k získaniu základov športov a ich využívaniu s perspektívou ich uplatnenia v štruktúre vlastného pohybového režimu. Najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej činnosti ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Vzdelávacia oblasť spája vedomosti, návyky a zručnosti spojené so zdravým, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou činnosťou nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti.

Základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životosprávy, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky sú v predmete telesná a športová výchova rozdelené do štyroch modulov: Zdravie a jeho poruchy, Zdravý životný štýl, Zdatnosť a pohybová výkonnosť. Športové činnosti pohybového režimu.

Všeobecným cieľom **telesnej a športovej výchovy** je umožniť žiakom si osvojiť, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti na primeranej úrovni, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na záujmy žiakov, ich predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Žiaci končiaci základnú školu by mali mať vytvorenú predstavu o význame telesnej a športovej výchovy pri upevňovaní aktívneho zdravia, mali by poznať účinok vykonávaných cvičení na organizmus. Mali by samostatne prejavovať záujem o pohybové činnosti, mali zodpovedajúcu úroveň pohybových schopností v súlade s ich pohybovými predpokladmi, mali osvojené pohybové činnosti, z ktorých si dokážu vytvoriť pohybové programy pre vlastnú potrebu.

Prierezové témy (tematiky)

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy (tematiky) budeme v našej škole realizovať ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti a neformálnej realizácie témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód.

Na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program tieto prierezové tematiky:

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehĺbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a fungovala ako spravodlivý systém, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Zaradenie prierezovej témy multikultúrnej výchovy v: spoločenskovedných i prírodovedných predmetoch, či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Mediálna výchova

Cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť:

- schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciú a mravnú),
- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií,
- schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Zaradenie prierezovej témy mediálna výchova v predmetoch:

slovenský jazyk, hudobná výchova, výtvarná výchova, etická výchova, náboženská výchova, informatika.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakovi základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobnostných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú.

Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba-vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakovi získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Zaradenie prierezovej témy osobnostný a sociálny rozvoj: Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Všetky témy sa budú realizovať prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Environmentálna výchova

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom. Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu,

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;
- rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu;
- vedieť hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská;
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu;
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;
- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niest' zodpovednosť.

Zaradenie prierezovej témy enviromentálnej výchovy v: prírodovedných, spoločenskovedných predmetoch, či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerny je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách (ďalej len DDI) alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Prierezová tematika sa realizuje v špecializovaných kurzoch na konci školského roka.

Ochrana života a zdravia

Ochrana človeka a zdravia (OČZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom jednotlivých učebných predmetov ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Snahou je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Prierezová téma sa zameriava na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v

situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov by sa mal formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. K tomu je potrebné poskytnúť žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky, pomôcť im osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane. Vyškoliť ich v poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Prierezová téma sa realizuje obsahom:

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Ciele aj obsah prierezovej témy je súčasťou všetkých vyučovacích predmetov. Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznať ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, napláňovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Prierezovú tému Tvorba projektu a prezentačné zručnosti budeme realizovať vo všetkých učebných predmetoch.

V našej škole budeme realizovať aj ďalšiu prierezovú tému:

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Nakoľko sa vláda Slovenskej republiky zaviazala realizovať Odporúčania na ochranu tradičnej kultúry a folklóru a Generálnou konferenciou UNESCO bol schválený: Dohovor o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva ako aj Dohovor o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, uvedenú prierezovú tému nenásilnou formou začleníme vo vyučovaní do

viacerých predmetov- slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná a hudobná výchova,- prostredníctvom ich obsahov ale aj formou projektov, výletov, turistických vychádzok a exkurzií po našom blízkom, ale aj vzdialenejšom okolí v našej vlasti.

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je **vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.**

Edukačná činnosť je zameraná na to aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta – na funkčné využívanie historických regionálnych ukážok: môj rodný kraj – kraj, kde žijem; škola a jej okolie; moja trieda; obec, v ktorej žijem; čo sa mi v našom kraji najviac páči; čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätané miesta, sochy a i.), história, (osídlenie), povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti, ale aj súčasnosť vo všetkých smeroch napr. ekonomika); jej flóru a faunu – význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov – objavujeme Slovensko – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska; povestami opradené pohoria – cestujeme po Slovensku – oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu; povesti z veľkých a starých miest Slovenska; zvyky a tradície; ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom); pripomíname si našich predkov – vychádzať z rodinného prostredia t.j. téma – RODINA – rodom rodiny, tradičné jedlá; stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) na besedy rozhovory so žiakmi o minulosti ich regiónu a pod. Vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.

Základom našej kultúrnej identity, ako aj zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, je tradičná ľudová kultúra – kultúra, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľstva – využitie danosti regiónu, návšteva ľudového majstra, dielne, výstavy – spoznávanie tradičných ľudových remesiel, ľudovomeleckých výrobkov regiónu, tradičné jedlá, vlastná tvorba (remeslá), spoznávanie staviteľských pamiatok v regióne, obci, poznatky využiť vo výtvarnom zobrazovaní; tvorba zbierky ľudovej hudobnej kultúry, jej prezentácia (piesne, zvyky regiónu, vlastná tvorba – spevník regiónu); poznávanie vyčítaniek, hádaniek, básní, ľudovej piesne, tanec, ľudové kroje (hudobný, pohybový, výtvarný prejav), príslovie, porekadiel, pranostík, bájok, rozprávok: ľudových, autorských, povestí a pod. – skúmanie vlastnej kultúry, skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií. Týmto aktivitami pomôžeme pri vytváraní predpokladov u žiakov na pestovanie a rozvíjanie citu ku kráske k tradičnému ľudovému umeniu a uchovávaní kultúrneho dedičstva našich predkov.

Tematické celky a témy, v rámci ktorých je možné rozvíjať prierezovú tému REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA v štátnom, ale aj školskom vzdelávacom programe

Pod regionálnou kultúrou rozumieme súhrn produktov (hmotných a nehmotných) ľudskej činnosti, ktoré sa viažu na konkrétnu obec alebo región. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a

regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach. Regionálna kultúra nadväzuje na regionálne kultúrne tradície a pokladá ich za dôležitú súčasť historickej pamäte i za zdroj identity obce alebo regiónu.

Tematické celky:

- 1. Môj rodný kraj**
- 2. Objavujeme Slovensko**
- 3. Tradičná ľudová kultúra.**

1. tematický celok: **Môj rodný kraj**

Témy:

- moja rodina,
- škola, okolie školy,
- obec, mesto, v ktorom žijem (poloha, história a súčasnosť),
- rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce, mesta,
- tradičné regionálne zvyky, obyčaje,
- kultúrne pamätihodnosti, monumenty obce, mesta,
- regionálne múzea, prírodovedné múzeá, galérie, skanzeny,
- významné osobnosti regiónu,
- prírodné krásy regiónu,
- náučné chodníky v regióne,
- chránené rastliny a živočíchy na území regiónu,
- minerály, skameneliny, jaskyne na území regiónu,
- tradičné produkty a zamestnania v regióne,
- umelecké produkty, tradičné ľudovomelecké remeslá regiónu,
- miestne a regionálne jazyky

2. tematický celok: **Objavujeme Slovensko**

Témy:

- spoznávanie regionálnej kultúry a najtypickejších prejavov kultúr iných regiónov Slovenska v oblasti ľudových tradícií,
- spoznávanie základných znakov ľudovej kultúry národností žijúcich na Slovensku,
- výber z historických, kultúrnych pamätihodností Slovenska (hrady, zámky, architektúra,
- flóra a fauna Slovenska,
- chránené územia na Slovensku,
- ľudové piesne a tance, dramatické a výtvarné umenie, tradičné ľudovomelecké remeslá z regiónov Slovenska,
- geografické zvláštnosti Slovenska, geografické a prírodné monumenty, jaskyne a i.,
- významné osobnosti rôznych oblastí kultúry a histórie Slovenska.

3. tematický celok: **Tradičná ľudová kultúra**

Tradičnú ľudovú kultúru vnímame ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Kultúrnu identitu chápeme ako súhrn postojov, návykov, tradícií, hodnôt, interpretácií a sebainterpretácií, spôsobov myslenia, cítenia a konania (vzorcov správania), ktoré charakterizujú organizovanú skupinu ľudí, jej kolektívnym, spoločným výtvorom.

Tradičná ľudová kultúra je súhrn hmotných a nehmotných produktov ľudskej činnosti, vytvorených v tradičných spoločnostiach. Prenášala sa z generácie na generáciu ústnym podaním, napodobňovaním a v podstatne menšej miere písomnou formou.

Tradičná ľudová kultúra ako ucelený a živý systém zanikala postupne s modernizáciou spoločnosti, jej javy sa stali zdrojom kultúrnej a spoločenskej identity, zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, nástrojom tolerancie, občianskej súdržnosti a porozumenia medzi národmi. Je súčasťou materiálneho a duchovného bohatstva SR. Uchováva sa ako prejav lokálneho, regionálneho alebo kultúrneho dedičstva Slovenska.

Témy: a) Tradičná hmotná kultúra:

- ľudové staviteľstvo,
- domáce a tradičné remeselné výrobky,
- tradičné remeslá (ich história),

- produkcia potravín a strava,
- odev (kroje na dedine),
- výtvarné umenie a i.,

b) Tradičná nehmotná kultúra:

- ústne tradície a prejavy vrátane jazyka (ľudová slovesnosť, nárečia),
- interpretačné umenie (ľudové hudba, piesne, tance, hry),
- spoločenské praktiky, zvyky,
- rituály a slávnostné udalosti,
- tradície spojené s náboženskými sviatkami (napr. vianočné, veľkonočné a i.),
- zvyky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom,
- folklórne tradície (prejavy tradičnej ľudovej kultúry: ústne, herné, dramatické, spevné, tanečné a hudobné).

Zaradenie prierezovej témy Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra :

Prierezovú tému nenásilnou formou začleníme vo vyučovaní do viacerých predmetov prostredníctvom ich obsahov, ale aj formou projektov, výletov, turistických vychádzok a exkurzií po našom blízkom, ale aj vzdialenejšom okolí v našej vlasti.

V predmetoch:

- slovenský jazyk a literatúra, biológia, geografia, dejepis, občianska náuka, hudobná výchova, výtvarná výchova .

V mimoškolských aktivitách:

- súťaž v speve ľudových piesní Giraltovský Hudák, výlet na hrad Krásna Hôrka a kastiel Betliar, turistická vychádzka detí a rodičov do Kobylníc, turistické vychádzky na hrad Podčičva, Šarišský hrad, Kapušianský hrad, hrad Zborov, škola v prírode v Bojniciach, exkurzia Po stopách KDO - Svidník, Dukla, Tokajík, literárna exkurzia do Levoče a Kežmarku, návšteva skanzenu vo Svidníku, exkurzia do Bardejova, návšteva divadelných predstavení v Prešove, školské výlety a iné.

III. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia

Vnútrotný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústredíme na rozpracovanie normatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Hodnotenie budeme robiť na základe kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiakov.

Stupne celkového hodnotenia sa uvádzajú na vysvedčení. (Vyhláška MŠ SR 320/2008 Z.z z 23.7.2008 §18 ods.5).

2. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení. Body sa budú prideľovať na základe:

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod)
- Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy
- Vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny
- Hodnotenia učiteľov žiakmi.

3. Hodnotenie školy

Monitorujeme :

- Podmienky na vzdelanie

- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- SWOT analýza

Na hodnotenie školy využívame hlavne priamy kontakt s rodičmi, ich účasť na podujatiach školy. Našou snahou je získať spätnú väzbu na kvalitu školy. Prípadné nedostatky okamžite odstraňujeme.

IV.UČEBNÝ PLÁN ISCED 2 šk. rok 2021/22

vzdelávacia oblasť	vyučovací predmet	ročník nižšie stredné vzdelávanie					
		5.	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	5	4+1	5	5+1	24 + 2
	anglický jazyk	3+1	3+1	3/ (+1)	3/ (+1)	3+1 (+1)	15 + 3
	druhý cudzí jazyk			2/ 2/	2/ 2/	2/ 2/	0 + 6
Matematika a práca s informáciami	matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	5+1	21 + 5
	informatika	1	1+1	1	1		4 + 1
Človek a príroda	fyzika		2	1	2	1	6
	chémia			2	2	1/(+1)	5
	biológia	2	1+1	2	1/(+1)	1/(+1)	7 + 1
Človek a spoločnosť	dejepis	1	1	1	1	2	6
	geografia	2	1	1/(+1)	1	1	6
	občianska náuka		1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/náboženstvo	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	technika	1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1		4
	výtvarná výchova	1+1	1	1	1	1	5 + 1
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10
	základ	24	25	26	27	25	127
	voliteľné (disponibilné) hodiny	3	4	4	3	5	
	spolu	27	29	30	30	30	146

Plán dištančného vzdelávania

Počas trvania pandémie ochorenia COVID-19 musíme rešpektovať, že v prípade rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva bude vzdelávanie prebiehať **dištančnou formou**.

1. Vyučovanie dištančnou formou sa realizuje v prípade, že nie je možné pre celú školu alebo jednotlivé triedy zabezpečiť prezenčné vyučovanie.
2. O začiatku dištančného vzdelávania rozhodne riaditeľ školy a oznámi ho všetkým žiakom, aj pedagogickým zamestnancom prostredníctvom webovej stránky školy.
3. Podľa dĺžky trvania sa dištančné vzdelávanie realizuje v rôznych variantoch:
  - ak sa vyučovania nezúčastňuje iba niekoľko žiakov v triede, postupuje sa rovnako, ako keď je žiak krátkodobo chorý,
  - ak sa vyučovania krátkodobo (max.1 týždeň) nezúčastňujú 1 alebo 2 triedy, zadávajú sa jednorazové zadania, ktoré sa vyhodnotia po návrate do školy, prípadne podľa dohody medzi žiakom a vyučujúcim,
  - ak sa vyučovania nezúčastňuje viac tried po dobu viac ako 1 týždeň, realizuje sa dištančné vzdelávanie v plnom rozsahu.
4. Dištančná forma vzdelávania je povinná pre všetkých žiakov školy.
5. Dištančná forma vzdelávania žiakov školy prebieha prostredníctvom elektronickej komunikácie s vyučujúcimi **nasledujúcimi formami**:
  - online vyučovacie hodiny, využívaním aplikácií napr. Teams, (podľa zváženía jednotlivých vyučujúcich)
  - prostredníctvom portálu EduPage
  - prostredníctvom e-mailovej komunikácie, Messenger, WhatsApp
  - prostredníctvom telefonickej komunikácie.
6. V danej triede sa učiteľ so žiakmi **dohodne a overí možnosti** spolupráce (napr. cez Teams, EduPage), až potom ich začne realizovať.
7. Online hodiny sa organizujú približne v čase, ktorý zodpovedá rozvrhu hodín v škole.
8. Učitelia jednotlivých predmetov budú zadávať žiakom úlohy čase **od 7:30 do 14:00** hod. v **primeranom rozsahu a primeranej náročnosti** s určením presného termínu na preštudovanie/vypracovanie:
  - nové učivo na samoštúdium (napr. študijné texty, prezentácie, ...),
  - úlohy na precvičenie učiva (pracovné listy, dopĺňovačky, ...),
  - zadania na overenie pochopenia učiva (testy, previerky, ...),
  - projekty na samostatnú prácu,
  - iné (video, audio nahrávka a pod.).
9. Každý učiteľ pošle žiakom naraz učebný materiál v rozsahu, ktorý **zodpovedá jednej vyučovacej hodine**.
10. Žiakom je potrebné dať na **vypracovanie zadaných úloh dostatočný čas**.
11. Učiteľ dodržiava požiadavku **primeranosti** a náročnosti vo vzdelávaní a zohľadňuje individuálne možnosti jednotlivých žiakov.
12. Učiteľ poskytne žiakom primeranú spätnú väzbu vo forme slovného zhodnotenia, hodnotenia známku, percentami, bodmi a podobne. Zvláštnu starostlivosť venuje žiakom so ŠVVP a žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia. Koordinátormi tejto starostlivosti je inkluzívny tím.
13. Triedny učiteľ organizuje online neformálne triednické hodiny.
14. Žiaci aj učitelia sú povinní každý deň kontrolovať svoju emailovú schránku a sledovať aktualizácie na webovej stránke školy.

Časová dotácia predmetu	Množstvo zadaného učiva na samoštúdium	Termín zadania
1 až 2 hodiny týždenne	úlohy zadáva učiteľ len raz do týždňa	učivo a úlohy zadáva učiteľ v prvý deň v týždni, kedy je v rozvrhu daný predmet
3 až 4 hodiny týždenne	úlohy zadáva učiteľ dvakrát do týždňa	
5 a viac hodín týždenne	úlohy zadáva učiteľ trikrát do týždňa	

Príklad:

V 8. A je chémia v pondelok a v stredu. Úlohu zadá učiteľ v pondelok a žiaci ju vypracovanú odovzdajú najneskôr do budúceho pondelka. Učiteľ zadáva učivo v rozsahu 1 vyučovacej hodiny.

Matematika je v 9.A každý deň v týždni. Učiteľ zvolá online hodinu/zadá úlohy v pondelok, v stredu a v piatok (nie viac). Učiteľ zadá učivo v rozsahu max. 3 hodín matematiky.

Pre žiakov z toho vyplývajú nasledujúce povinnosti:

1. Žiak pravidelne sleduje Teams, EduPage, kam jednotliví učitelia posielajú pokyny k dištančnému vzdelávaniu.
2. Online vyučovacie hodiny budú prebiehať v časovom intervale, ktorý zodpovedá rozvrhu hodín v škole. Zmenu môže vykonať len učiteľ príslušného predmetu po vzájomnej dohode.
3. Online vyučovacie hodiny sú pre žiaka **povinné**. Svoju neprítomnosť musí žiak alebo rodič (zákonný zástupca) ospravedlniť danému vyučujúcemu.
4. Na online hodinách pozorne počúva výklad vyučujúceho a **aktívne** pracuje.
5. Komunikuje s učiteľmi a rešpektuje ich pokyny. Študuje zaslané materiály, vypracuje zadania, posiela výsledky riešení a podobne.
6. Žiak môže požiadať vyučujúceho o individuálnu konzultáciu.
7. V prípade neúčasti na online hodine a nepredloženia zadávaných úloh dohodnutým spôsobom a do stanoveného termínu vyučujúcemu daného predmetu, zaznamenáva učiteľ žiakovu absenciu.
8. Následne je žiak povinný predložiť ospravedlnenie svojej neúčasti ako pri prezenčnej forme vyučovania.

Pre zákonného zástupcu žiaka z toho vyplývajú nasledujúce povinnosti:

1. Pravidelne sleduje Teams, EduPage, resp. stránku školy a riadi sa aktuálnymi pokynmi školy.
2. Dohliada a zodpovedá, aby sa žiak prihlasoval na online hodiny v stanovenom čase a svedomito vypracovával úlohy, ktoré má od učiteľov nariadené.
3. Ak bude žiak na online hodine neprítomný a vopred sa vyučujúcemu neospravedlnil, jeho absenciu je rodič povinný nahlásiť a zdôvodniť.

V prípade ak žiak od začiatku prerušenia vyučovania nereaguje na zadané úlohy a neplní si školské povinnosti zo subjektívnych dôvodov (nechce sa mu, ignoruje všetky úlohy) bude hodnotený podľa aktuálnych pokynov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a pedagogickou radou schváleného interného usmernenia na hodnotenia a klasifikáciu na Súkromnej ZŠ v Giraltovcich.

Mgr. Monika Kušnírová
riaditeľka školy

Poznámky

1. Telesná a športová výchova sa vyučuje raz týždenne v dvojhodinovom bloku, žiaci sú rozdelení na chlapcov a dievčatá.
2. Voliteľné (disponibilné hodiny) sme v ročníkoch využili na posilnenie časovej dotácie existujúcich predmetov, pričom meníme kvalitu vybraných výkonov vzdelávacieho štandardu uvedených predmetov. Konkrétne zmeny sú uvedené v učebných osnovách predmetov: anglický jazyk, matematika a výtvarná výchova, informatika a biológia.
3. Ak by si žiaci, prípadne ich zákonní zástupcovia v 7., 8. a 9. ročníku nevybrali druhý cudzí jazyk (označený červenou farbou), v učebnom pláne je modrou farbou vyznačené alternatívne využitie voliteľných (disponibilných) hodín.

Súkromná základná škola, Dukelská 33, GIRALTOVCE

**Súkromná základná
škola Dukelská 33
G I R A L T O V C E**

Inovovaný Školský vzdelávací program

Nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň
základnej školy

ISCED 2

Súkromná základná škola, Dukelská 33, GIRALTOVCE

**Školský vzdelávací
program ISCED 2**

Motto

**NAJVÄČŠIU HODNOTU MAJÚ
VEDOMOSTI**

Sokrates

Vzdelávací program:

Stupeň vzdelania: **Nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy ISCED 2**

Dĺžka štúdia: **päť rokov**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **súkromná**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Predkladateľ:

Názov školy: **Súkromná základná škola**

Adresa: **Dukelská 33, Giraltovece**

IČO: **42083150**

Riaditeľ školy: **Mgr. Monika Kušnírová, 0907/916 319, szsgir.riaditelskoly@gmail.com**

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: **PaedDr. Matilda Rozputinskás**

Ďalšie kontakty: **tel. 054/ 732 25 10, szsgir.@centrum.sk**

Zriadovateľ:

Názov: **K.B. REAL, s.r.o**

Adresa: **Dukelská 33, Giraltovece**

Kontakty: **054/732 25 10**

Platnosť dokumentu od 1. septembra 2015

Podpis riaditeľa SZŠ

Platnosť	Dátum	Zaznamenávané inovácie, zmeny, úpravy
1. septembra 2015	1.9.2015	Pridaný inovovaný ŠkVP pre 5. ročník
1. septembra 2016	1.9.2016	Pridaný inovovaný ŠkVP pre 6. ročník
1. septembra 2017	1.9.2017	Pridaný inovovaný ŠkVP pre 7. ročník
1. septembra 2018	1.9.2018	Pridaný inovovaný ŠkVP pre 8. ročník
1. septembra 2019	1.9.2019	Pridaný inovovaný ŠkVP pre 9. ročník
1. septembra 2021	1.9.2021	Upravený počet hodín – znížený v predmete DEJ v 9. ročníku o 1 hodinu a zvýšený v predmete ANJ v 9. ročníku o 1 hodinu

I. Všeobecná charakteristika školy

Veľkosť školy

Naša Súkromná základná škola sa nachádza v malom mestečku na východnom Slovensku v Giraltovcich. Budova školy je umiestnená v blízkosti mestského parku, kde je veľa zelene. Škola je plnoorganizovaná. Počet tried na druhom stupni je päť, priemerný počet žiakov v triedach je 22.

1. Charakteristika žiakov

Dochádzajúci žiaci cestujú do školy z okolitých obcí – Kračúnovce, Lascov, Lužany pri Topli, Nemcovce, Chmeľov, Kuková, Lúčka, Kalnište, Železník, Fijaš, Soboš, Mičakovce, Matiaška, Brezov, Hanušovce nad Topľou, Dukovce, Želmanovce, Koprivnica, Kobylnice.

2. Charakteristika pedagogického zboru – personálne zabezpečenie

Pedagógovia na našej škole sú plne kvalifikovaní, pedagogicky a odborne spôsobilí, majú dlhoročné skúsenosti s prácou s deťmi mladšieho a staršieho školského veku vo veku 6 – 15 rokov. Externí pracovníci vyučujú náboženskú výchovu. Sú tiež kvalifikovaní s dlhoročnou praxou. Naši učitelia dbajú o svoj odborný profesijný rast a pravidelne sa zúčastňujú seminárov organizovaných MPC v Prešove.

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

V rámci zvyšovania odbornosti si učitelia svoje pedagogické spôsobilosti budú naďalej zvyšovať inovačným, aktualizácnym, špecializačným a atestačným štúdiom organizovaným MCP Prešov:

Ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov má veľký dopad na celkovú úroveň kvality výchovno-vzdelávacieho procesu. Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Udržiavanie a zvyšovanie kompetencie pedagogických zamestnancov (spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať).
- Prípravu pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií, hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- Prípravu pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilostí pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie najnovších poznatkov pedagogickým pracovníkom (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Prípravu pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.
- Prípravu pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie, atď.
- Prípravu pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotchnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.

3. Dlhodobé projekty

Ekologické a sociálne programy – separovanie odpadu v triedach, zber papiera, výtvarné a literárne súťaže s danou problematikou, súťaž v zbere vrchnákov a obalov z mlieka firmy Milkagro, environmentálne súťaže Recyklohry, projekt Erasmus+ ako medzinárodná spolupráca so zahraničnými školami pri rozvoji ANJ.

4. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi – chceme zabezpečovať nasledovné podujatia: zber papiera, exkurzie, školské výlety, lyžiarsky výcvik, plavecký výcvik, vianočná besiedka, Deň matiek, otcov a detí, zápis prvákov, zveľaďovanie okolia školy, spoločné športové popoludnia detí a rodičov a i. Uvítame aj účasť rodičov na školských výletoch.

Rada rodičov je zložená z triednych dôverníkov každej triedy. Ich zasadania sa budú konať pravidelne, najmenej raz za dva mesiace, podľa potreby sa stretnú aj častejšie.

Celoškolské schôdze RR za účasti všetkých rodičov budú organizované 1- krát ročne. Triedne schôdze sa budú konať najmenej 3 krát ročne. Okrem toho dáme rodičom priestor informovať sa, dávať návrhy a konzultovať s pedagógmi každý deň pred a po vyučovaní.

Pre skvalitňovanie spolupráce máme pravidelne aktualizovanú web stránku, na ktorej zavedieme internetovú žiacku knižku pre všetkých žiakov školy. Na škole funguje elektronická triedna kniha formou aplikácie Edupage, kde rodičia aj žiaci podľa svojho konta nachádzajú prehľad o všetkom, čo sa deje na škole. Je to výborná komunikácia medzi školou a rodičmi, či žiakmi.

Spolupráca s inými subjektmi

Spolupráca s **pedagogicko-psychologickou poradňou** Pedagógovia budú neustále konzultovať prostredníctvom výchovného poradcu so špeciálnym pedagógom a psychológom ohľadom žiakov, ktorí sú v ich starostlivosti.

5. Priestorové a materiálo–technické podmienky školy

Škola má zriadené a využíva tieto odborné učebne: 2 učebne informatiky, učebňa fyziky, učebňa biológie a chémie. Tieto učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy a zvolené učebné varianty. Škola má k dispozícii vlastné školské ihrisko, telocvičňu, mestský park a ihrisko. Školské ihrisko využívame počas prestávok na oddych a relaxáciu detí. Postupne chceme v spolupráci s rodičmi vybudovať v našom areáli altánok, detské dopravné ihrisko a detské ihrisko s preliezkami. Každá trieda je vybavená interaktívnou tabuľou a notebookom. Stravovanie detí je zabezpečené v jedálni školy.

6. Škola ako životný priestor

Prostredie našej školy ponúka príjemnú atmosféru rodinného typu. Dôraz kladieme hlavne na upravené a estetické prostredie tried, ktoré sú vybavené najmodernejšími a veľmi estetickými lavicami, farebne príjemne zladenými nátermi na stenách a k tomu farebne prispôsobenú výzdobu. Na informačnej tabuli vo vestibule školy budeme zverejňovať vždy aktuálne informácie o aktivitách školy. Informácie budeme uverejňovať aj v mestskom Spravodaji, na našej internetovej stránke a vo vitríne v centre mesta.

7. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

V priestoroch na vyučovanie sú vytvorené bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky, prvý septembrový deň realizujeme poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Prísne sa dodržiava zákaz fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivín v škole a okolí a výrazné sú označené všetky nebezpečné predmety a časti využívaných priestorov a tiež pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti. Raz za dva roky zabezpečujeme pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru a sú vykonávané pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií.

Maximálny počet žiakov na jedného pedagogického zamestnanca počas sústreďení, ktoré sú súčasťou športovej prípravy, je 20 žiakov.

8. Výchove a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením je okrem všeobecných cieľov, vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby čo najviac rozvinuli vlastné kompenzačné mechanizmy, aby plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a aby sa stali tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou.

Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením sa v našej škole uskutočňuje v triedach alebo výchovných skupinách spolu s ostatnými žiakmi školy, ak má takýto žiak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, je vzdelávaný podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školskou výchovnou poradkyňou, zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

9. Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (znevýhodnenie chudobou alebo kultúrou)

Sociálne znevýhodnené prostredie (ďalej SZP) je pre žiaka rodina:

- ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- v ktorej aspoň jeden z rodičov alebo osoba, ktorej je dieťa zverené do osobnej starostlivosti patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie,
- v ktorej najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- ktorá má neštandardné bytové a hygienické podmienky (napr. žiak nemá vyhradené miesto na učenie, nemá vlastnú posteľ, nie je zavedená elektrická prípojka a pod.).

Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Špecifickým cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je prostredníctvom eliminácie alebo odstránenia hendikepov vyplývajúcich zo sociálneho znevýhodnenia (napr. komunikačné schopnosti, kultúrne a sociálne vylúčenie, hygienické návyky,...), dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností. V našej škole sa uskutočňuje:

- v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy, pričom niektoré (pre neho problémové) vyučovacie predmety môže žiak absolvovať v rámci individuálneho vzdelávacieho programu,
- v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

10. Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonových charakteristík nadania sa kladieme dôraz na harmonický osobnostný vývin nadaných žiakov, ich emocionálnej charakteristiky i sociálne vzťahy.

Nadaní žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vzdelávaní v triedach s ostatnými žiakmi postupujú podľa individuálneho alebo skupinového výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva triedny učiteľ v spolupráci s príslušným odborným pedagógom, resp. so zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Súkromná základná škola, Dukelská 33, GIRALTOVCE

Podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu postupujú všetci nadaní žiaci, ktorí majú okrem nadania špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajúce zo zdravotného znevýhodnenia alebo sociálne znevýhodneného prostredia. V ich individuálnom výchovno- vzdelávacom programe sa zohľadňujú všetky druhy ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Na škole pracuje inkluzívny tím zložený z asistentov, špeciálneho pedagóga a školského psychológa, ktorí vypomáhajú pri výchovnovzdelávacom procese žiakov, ktorí potrebujú špeciálny prístup, ale sú nápomocní aj bežným žiakom, s ktorými pracujú individuálne, ale aj skupinovo formou besedy.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Ciele vzdelávania

Hlavným cieľom je, aby žiaci nadobudli :

- **primerane veku rozvinuté kľúčové spôsobilosti (kompetencie), zmysluplné základné vedomosti a znalosti a vypestovaný základ záujmu o celoživotné učenie sa,**
- **jasné povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva,**
- **záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.**

Zámermi nižšieho sekundárneho vzdelávania sú tieto očakávania od žiaka:

- **osvojiť si základ všeobecného vzdelania poskytovaného školou,**
- **mať záujem a potrebu učiť sa aj mimo školy,**
- **osvojenie si a využívanie efektívnych stratégií učenia sa,**
- **nadobudnúť primeranú úroveň komunikačných spôsobilostí a spolupráce,**
- **mať rešpekt k druhým a zodpovedný vzťah k sebe a svojmu zdraviu.**

2. Pedagogický princíp školy

Prioritou pre výchovu a vzdelávanie našej základnej školy je:

- kvalifikovanosť, profesijný a odborný rast pedagógov,
- získanie potrebných vedomostí, zručností a ich správna aplikácia v reálnej situácii,
- znížený počet žiakov v triedach, individuálny prístup, rozvoj osobnosti, podpora talentu žiakov,
- učenie prostredníctvom pohybu, hier a bádateľských aktivít,
- priestor na diskusiu, argumentáciu a podporu kritického myslenia,
- rozvíjanie tvorivosti, flexibility, naučiť sa učiť, vedieť vyhľadať informácie,
- prehľbovanie poznatkov z rôznych oblastí okolitého sveta,
- rozvoj slovnej zásoby, komunikatívnosti,
- pozitívne verbálne hodnotenie, pocit úspechu u každého žiaka,
- výučba anglického jazyka a informatiky od prvého ročníka,
- zavádzať a realizovať nové formy a metódy práce,
- podporovanie rozmanitých záujmov žiakov, rozvíjanie sociálnych zručností,
- zabezpečenie starostlivosti o žiakov pred i po vyučovaní,
- iniciovanie a podporovanie partnerstva školy, rodiny, verejnosti...

Dôraz budeme klásť na vytvorenie priateľskej atmosféry a dobrého tímu v triede už od počiatočného zadelenia žiakov do tried. Cieľom bude vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov a rešpektovanie individuality osobnosti. Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie. Rozvíjať a pozitívne podporovať sebaopoznanie a sebahodnotenie žiaka. Poukázat' na silné stránky žiaka a ich rozvoj. Zabezpečiť pocit úspechu u každého žiaka. Umožniť žiakom získať dobrý učebný štýl a tak eliminovať svoje slabé stránky na minimum. Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch. Výchovno-vzdelávacou činnosťou pripravovať žiakov na aplikáciu získaných vedomostí i zručností v reálnom živote tak, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného seba motivácie k celoživotnému vzdelávaniu. Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov. V spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovných, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

3. Pedagogické stratégie

1. slobodne vyjadrovať a presadzovať vlastný názor, argumentovať aktuálne riešenie rôznych prirodzených i umelo navodených situácií prostredníctvom diskusie, oceňovanie vlastného názoru žiakov a ochotu vypočuť ich mienku či postoj k danej problematike
2. aktívne sa podieľať na vytváraní správneho seba obrazu, časté uplatňovanie seba hodnotenia v rámci rôznych aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu, dôraz klásť na seba hodnotenie ako významnú súčasť pracovných listov a učebných materiálov používaných počas výučby jednotlivých predmetov
3. porozumenie a podpora zo strany pedagógov, vzťah učiteľ – žiak fungujúci na báze partnerstva a vzájomného rešpektu za podmienky dodržiavania spoločne dohodnutých pravidiel a hraníc
4. prítomnosť humoru a uvoľnenej atmosféry na vyučovaní i v priebehu popoludňajších aktivít učiteľov, školské i mimoškolské aktivity prebiehajúce v príjemnej priateľskej atmosfére bez napätia a stresu, dostatok priestoru pre vypočutie návrhov ich spôsobov riešenia zo strany žiakov, časté navodzovanie nesúťaživých situácií so zameraním na spoluprácu v skupine, realizáciu spoločných projektov, systematické vedenie žiakov k schopnosti prijať názory a riešenia ostatných
5. vyhľadávať problémové úlohy a situácie, neprestajne hľadať nové spôsoby ich riešenia, zadania s nejednoznačným riešením, vlastné učebné materiály uprednostňujúce objavné metódy a tvorivosť pri získavaní nových poznatkov
6. neustále sledovať, skúmať a hodnotiť množstvo rozmanitých podnetov, učenie prostredníctvom pohybu, hier a bádateľských aktivít podporujúcich vnútornú motiváciu žiakov
7. zadávanie diferencovaných úloh podľa schopností a záujmov jednotlivých žiakov, netransparentné pozitívne hodnotenie s dôrazom na uplatňovanie individuálneho prístupu
8. možnosť žiakov spolupodieľať sa na organizácii a rozhodovaní o náplni vyučovacích hodín, šanca vybrať si z viacerých ponúkaných činností za predpokladu vopred stanovených pravidiel
9. intenzívny kontakt s deťmi príbuzných záujmov, podporu utvárania pevných väzieb aj

medzi žiakmi z rôznych ročníkov

10. aktívna účasť žiakov na utváraní vyhovujúceho prostredia triedy, školy, možnosti aktívne sa podieľať na spríjemnení školského prostredia referátmi, výtvarnými prácami, modelmi a projektmi s dôrazom na ocenenie výsledkov práce detí
11. výučbu pomocou didaktickej techniky, semináre, diskusie, samostatné a tímové projekty, dlhodobé samostatné práce, prezentácia a obhajoba výstupov, praktická výučba
12. rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu aj pomocou zapájania sa do rôznych súťaží
13. prevencia drogových závislostí zameraná na rôzne aktivity a besedy
14. rozvíjať u žiakov do maximálnej možnej miery talent v jednotlivých oblastiach
15. orientácia na pozitívne hodnotenie žiakov a ich činností pre zvýšenie vnútornej motivácie
16. materiálne zabezpečenie pre vzdelávanie nadaných žiakov (encyklopédie, alternatívne učebné materiály, učebné pomôcky, výpočtová a rozmnožovacia technika a podobne).

4. Stupeň vzdelania

Absolvent programu nižšieho sekundárneho vzdelania získa vysvedčenie s doložkou – so špeciálnym vyznačením ukončenia programu poskytnutého základnou školou. Tým splní podmienku pre pokračovanie vo vzdelávaní na vyššom sekundárnom stupni (na všeobecnovzdelávacej alebo odbornovzdelávacej škole), v priebehu ktorého ukončuje povinné základné vzdelávanie (povinnú školskú dochádzku).

V prípade ukončenia základného vzdelávania (povinnej školskej dochádzky) na úrovni ISCED 2B, môže tento absolvent vstúpiť do pracovného procesu ako nekvalifikovaný pracovník.

Žiak, ktorý absolvoval 1-ročnú základnú odbornú prípravu na úrovni ISCED 2C, získava osvedčenie o absolvovaní programu základného odborného vzdelávania garantujúceho zaučenie v danom odbore, má otvorenú možnosť získať i vysvedčenie potvrdzujúce ukončenie povinnej školskej dochádzky. Podľa toho absolvent môže vstúpiť priamo na trh práce buď ako pracovná sila s minimálnou odbornou kvalifikáciou alebo pokračovať v štúdiu na úrovni 3C.

5. Profil absolventa – vzdelanostný model absolventa

Je založený na **klúčových spôsobilostiach (kompetentnostiach)**, ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene **ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.**

Kľúčové spôsobilosti sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility). Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania.

Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. **Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebvzdelávania**, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti)**:

kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,

- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

kompetencie (spôsobilosti) občianske

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, buduje si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzosobných vzťahoch,

kompetencie (spôsobilosti) pracovné

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho plánovaní,
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,

kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovovať zaužívané potupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote,

kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
- dokáže orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

6. Vzdelávacie (obsahové) oblasti a prierezové témy (tematiky)

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika vyčlenená z obsahu celkového vzdelávania a z formulovania kľúčových kompetencií. Obsah školského vzdelávania tvorí kultúrne dedičstvo – poznanie, hodnoty, normy, vzorce správania, výkony a komunity, ktoré sú vlastné určitej sociálnej skupine. Prostredníctvom svojej kultúry spoločenstvo odovzdáva svoje chápanie sveta aj svoje skúsenosti ďalším generáciám. Obsah vzdelávania sa utvára na základe kultúrnej tradície, ktorú spoločenstvo prebralo z minulosti a inovácie, ku ktorým dospelo. Obsahom vzdelávania sú aj najnovšie poznatky, ktoré nastoľuje súčasný vedecko-technický, hospodársky, sociálny a kultúrny rozvoj spoločnosti, napríklad informačné a komunikačné technológie, ktoré každý občan potrebuje k životu, k práci, ale aj mimo práce.

Patria tam aj sociokultúrne obsahy osobnostného rozvoja žiaka, jeho ochrany pred negatívnymi sociálnymi javmi, ochrany zdravia, prírody atď.

Vzdelávacie oblasti majú nadpredmetový charakter. V Štátnom vzdelávacom programe je obsah vzdelávacej oblasti rozčlenený do vybraných učebných predmetov. Škola si môže do týchto vzdelávacích oblastí doplniť ďalšie predmety.

Obsah vyššieho sekundárneho vzdelávania je rozdelený do 8 vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z definovania obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

**Povinné predmety vo vzdelávacích obsahových oblastiach pre 2. stupeň –
nižšie sekundárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským**

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	PRVÝ CUDZÍ JAZYK
	DRUHÝ CUDZÍ JAZYK
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATIKA
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA
	CHÉMIA
	BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS
	GEOGRAFIA
	OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	SVET PRÁCE
	TECHNIKA
UMENIE A KULTÚRA	HUDOBNÁ VÝCHOVA
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
	VÝCHOVA UMENÍM
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

PRIEREZOVÉ TEMATIKY
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
MEDIÁLNA VÝCHOVA
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Charakteristika vzdelávacích oblastí

Jazyk a komunikácia

V jazykovej časti oblasti jazyk a komunikácia sú určujúcimi ciele rozvíjania komunikatívnych schopností žiakov, ktoré síce boli deklarované aj v minulosti, ale ich uskutočňovanie bolo vytlačané tendenciou obsiahnuť pomerne veľkú sumu jazykových pojmov na vysokej úrovni abstrakcie **Zdôrazňujeme preto chápanie jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, čo by sa vo vyučovaní jazyka malo premietnuť do zámerného preferovania rozvoja komunikatívnych kompetencií, ktoré budú istým teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby.**

Výrazne sa posilnil komunikatívno-zážitkový model vyučovania jazyka a naopak oslabila sa tendencia obsiahnuť „školskú podobu“ vednej disciplíny– lingvistiky. Obsah sa zredukoval v prospech aktivít žiakov, ktorí majú v čo najväčšom rozsahu interpretačno-hodnotiacim spôsobom pracovať s jazykovými komunitami. **Najväčší akcent sa pritom kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.**

Primárnym v literárnej výchove sa stáva rozvoj schopnosti žiaka poznávať svet a zmocňovať sa ho esteticko-umeleckými prostriedkami a úsilie odstrániť z vedomia žiaka presvedčenie jedinečnosti a nenahraditeľnosti kognitívneho prístupu k svetu a smerovanie k pochopeniu špecifik, ktoré v poznávacom procese predstavuje estetické osvojovanie reality. Obsahové osnovanie predmetu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem (receptiu) umeleckého textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie. Najdôležitejším prvkom v tejto koncepcii literárnej výchovy je sústredenie dôrazu na čítanie ako všestranné osvojovanie umeleckého textu. Cieľom sa stáva rozvoj čitateľských schopností, ktoré ďaleko presahujú aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote. Jazyk sa chápe ako znak národnej a individuálnej identity, ako prostriedok komunikácie a profesionálnej realizácie a prostriedok na vyjadrovanie citov a pocitov.

Cudzie jazyky naopak prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných štátnym jazykom. Poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie.

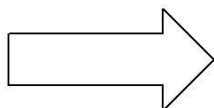
Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Obsah vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia sa realizuje vo vzdelávacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra, vyučovacích jazykoch a cudzích jazykoch pre nižší sekundárny stupeň vzdelávania:

- Slovenský jazyk a literatúra (na základných školách s vyučovacím jazykom slovenským),
- Slovenský jazyk a slovenská literatúra (na základných školách s vyučovacím jazykom národností),
- Vyučovacím jazyk a literatúra – maďarský jazyk, ukrajinský jazyk, rusínsky jazyk, nemecký jazyk, rómsky jazyk (na základných školách s vyučovacím jazykom národností, na základných školách s vyučovaním jazyka národností),
- 1. cudzí jazyk – anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk
- 2. cudzí jazyk – anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú:

- Počúvanie
- Komunikácia (hovorenie)
- Čítanie
- Písanie

s porozumením

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie k:

- podpore sebadôvery každého žiaka,
- k osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v socio-kultúrnom prostredí,
- príprave všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, pluralizmu a kultúrnej otvorenosti,
- zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov,
- pochopeniu vzdelávania v príslušnom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania,
- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov,
- zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie,
- nadobudnutiu vzťahov k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní,
- pestovaniu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami, prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka,
- viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Matematika a práca s informáciami

Obsah v tejto oblasti vzdelávania sa sústreďuje na dobudovanie pojmu prirodzených, celých a racionálnych čísel a početných výkonov týmito číslami. Na tomto stupni sa kladú základy algebry (riešenie rovníc a nerovnic, funkcií). Z geometrie sa paralelne rozvíja rovinná aj priestorová geometria, rozširujú sa žiacke vedomosti o geometrických útvaroch, naučia sa vypočítať obvod a obsah rovinných útvarov a povrch a objem priestorových útvarov. Zoznamujú sa s meraním dĺžky obsahu a objemu ako aj meraním veľkosti uhlov.

Informatika podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní aj iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Cieľom je, aby žiak získal schopnosť používať matematiku v svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problémov. Žiak ju spoznáva ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok.

Informatika podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch.

Oblasť tvoria predmety **matematika a informatika**.

Predmet matematika je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament. Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov, z ktorých žiaci sa zoznamujú s primeranými elementárnymi poznatkami a riešeniami praktických úloh. Sú to: *Čísla, premenná a početové výkony s číslami, Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy, Geometria a meranie, Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika, Logika, dôvodenie, dôkazy*.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe, čo znamená, že matematické poznatky sú žiakom prezentované s využitím už existujúcich matematických poznatkov žiakov a skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Pri prezentovaní matematických poznatkov a skúseností sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

V predmete informatika žiaci sú vedení k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s informáciami v počítačových systémoch. Vzdelávací obsah informatiky v ŠVP je rozdelený na päť tematických okruhov:

- *Informácie okolo nás,*
- *Komunikácia prostredníctvom IKT,*
- *Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie,*
- *Princípy fungovania IKT,*
- *Informačná spoločnosť.*

Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny, pôsobia na seba a ovplyvňujú sa. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom vyučovania umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale aj prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov v prírode a v laboratóriu, čím si rozvíjajú zručnosti pri práci s grafmi, tabuľkami, schémami, obrázkami, náčrtmi.

Podstatné je poznanie základných princípov ochrany krajiny a životného prostredia a osvojenie si základných princípov zdravého životného štýlu. Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s predmetmi napríklad fyzika, chémia, biológia, geografia a matematika. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva. V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitostí je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť sa prostredníctvom obsahu snaží uchovať kontinuitu tradičných hodnôt našej spoločnosti v súlade s aktuálnymi integračnými procesmi, viesť k vnímaniu vlastenectva a národnej hrdosti v kontexte európanstva a multikulturizmu.

Cieľom vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi prírodou a spoločnosťou. Poznanie minulosti svojho národa ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú základné vedomosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne a o ostatných regiónoch Slovenska. Oboznamujú sa s územím, obyvateľmi, ich tradíciami a zvykmi, so svetom detí i dospelých, osvojujú si pravidlá a normy správania doma, v škole a na verejnosti. Učia sa orientovať v čase, časových údajoch, histórii vlastnej rodiny, svojej vlasti i ľudskej spoločnosti. Vedú sa k pochopeniu vlastného miesta a roly v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, vlastenectvo, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym, národu a celej spoločnosti. Vychováva žiakov k láske k vlasti a súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu.

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť otvára priestor pre kultivovanie individuálnych a spoločenských spôsobilostí (kompetencií), učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok dôležitých pre vzdelanostnú spoločnosť. Rozvíja myšlienkové operácie, praktické zručnosti a vedomie vlastnej identity žiaka.

Výchova a vzdelávanie v oblasti smeruje k vytváraniu kľúčových kompetencií tým, že žiakov vedie k:

- orientácii v čase a priestore,
- získavaniu základných schopností a zručností poznávať historický materiál,
- získavaniu základných vedomostí z oblasti historických faktov (svetové a národné dejiny),
- pochopeniu príčin a dôsledkov historických udalostí,
- čítaniu a interpretovaniu historických máp, obrázkov, fotografií, tabuliek a iných prostriedkov používaných v dejepise,

- osvojovaniu noriem spoločenského správania a občianskeho spolužitia,
- rešpektovania hodnoty pozitívnych medziľudských vzťahov,
- práci s informáciami o Slovenskej republike ako časti zeme a o Zemi ako celku,
- porozumeniu premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek,
- porozumeniu a rozvíjaniu čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov ako prostriedkov geografie,
- rozvíjaniu podnikateľských zručností spracúvaním projektov,
- zvládnutiu bežných situácií v osobnom i občianskom živote,
- nachádzaniu vlastného miesta a roly v spoločnosti,
- získavaniu orientácie v aktuálnom verejnom živote Slovenskej republiky i vo svete,
- pochopeniu podstaty demokracie, práv a povinností občanov,
- rozpoznávaní protiprávneho konania a uvedomení si jeho dôsledkov
- kultivovanému vyjadrovaniu vlastných myšlienok, názorov, postojov a ich obhajovaniu,
- úcte k vlastnému národu i k iným národom a národnostiam,
- pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločností,
- budovaniu kladného vzťahu ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám.

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety dejepis, geografia a občianska náuka, aj keď témy sú v ďalších predmetoch v iných oblastiach.

Umenie a kultúra

Vzdelávaciu oblasť nadväzuje na primárny stupeň výchovy a vzdelávania, na ďalšie rozvíjanie žiakových kreatívnych vyjadrovacích schopností prostredníctvom vybraných vyjadrovacích prostriedkov výtvarného umenia, hudby, dizajnu, architektúry, filmu, elektronických médií. Toto vyjadrovanie je chápané vo vzťahoch k dramatickým aj literárnym vyjadrovacím prostriedkom a v širších súvislostiach kultúry – v rámci spoločných tém a medzipredmetových väzieb aj s predmetmi ostatných vzdelávacích oblastí.

Dôležitým poslaním oblasti je budovanie vlastnej kultúrnej identity, chápanie miesta súčasného umenia v živote žiaka a aktívna účasť na ňom ako aj rozvíjanie schopnosti porozumieť iným kultúram.

Vzdelávaciu oblasť rozvíja žiakovo povedomie vlastných vkusových postojov, kultúrno-historické vedomie, rozvíja schopnosť rešpektovať a tolerovať hodnoty iných ľudí a iných kultúr.

Žiak sa učí využívať základné kultúrne nástroje na kultivovanú komunikáciu, rozlišovať rôzne súčasti kultúry (umenie, veda, náboženstvo, šport), rozumieť ich súvislostiam a úlohe vo svojom živote a v živote spoločnosti. Učí sa rozlišovať hlavné umelecké druhy, ich médiá, formy, hlavné tendencie a štýly, vyjadrovacie prostriedky, základné kompozičné princípy; opisovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel, chápať význam estetických faktorov, estetickej činnosti v každodennom živote, chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.

Rozvíja sa jeho záujem o kultúrne dedičstvo a jeho aktualizované formy (na úrovni sociálnej skupiny, regiónu, národa a štátu, európskej kultúrnej oblasti), zoznamuje sa s kultúrou iných národov, učí sa chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok a učí sa chápať súčasnú umeleckú tvorbu a prejavy kultúry. Žiak spoznáva typické umelecké a kultúrne prejavy ťažiskových epoch vývoja kultúry, vybrané typické diela a autorov svetového a slovenského umenia.

Súčasťou oblasti je rozvoj zodpovedných a samostatných postojov k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde, masovej kultúre, subkultúram, poklesnutým formám vyjadrovania; rozvoj kritického myslenia vo vzťahu k mediálnej produkcii a k iným súčasným kultúrnym procesom. Rozvíjajú sa žiakove interkultúrne kompetencie pre komunikáciu a spoluprácu s príslušníkmi iných kultúr.

V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania si žiaci osvojujú základy viacerých umeleckých druhov, zoznamujú sa s možnými prienikmi a špecifikami, ich miestom v kultúre a postupne sa rozvíja ich komplexné vnímanie umenia a kultúry v súvislostiach súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov.

Žiak si rozvíja poznanie zákonitostí etikety, schopnosti spolupracovať a kultúrne komunikovať na základe pravidiel etikety. V cieľoch (aj v odporúčaných metódach) oblasť rešpektuje cyklus učenia, v ktorom sa kombinuje skúsenosť postavená na osobnom zážitku, reflexia skúsenosti, aktívne odskúšanie svojich poznatkov až po ďalší rozvoj skúsenosti a jej komunikáciu.

Vzdelávacia oblasť sa člení na učebné predmety: **výtvarná výchova, hudobná výchova** (5. – 7. ročník ZŠ) a **výchova umením** (8. – 9. ročník ZŠ) V školskom programe je možné zaviesť aj predmet dramatická výchova.

Absolvovaním tejto vzdelávacej oblasti žiak by mal:

- mať povedomie vlastnej kultúrnej identity, rozvíjať vlastné kultúrno-historické vedomie,
- rozvíjať kultivovanú vizuálnu, sluchovú, jazykovú a pohybovú gramotnosť,
- získať schopnosť kreatívneho vyjadrovania myšlienok, skúseností a emócií prostredníctvom rôznych médií, vrátane hudobných umení, scénických umení, písaného a hovoreného slova, výtvarných prostriedkov, elektronických médií,
- využívať základné kultúrne nástroje na kultivovanú komunikáciu,
- rozlišovať rôzne súčasti kultúry (umenie, veda, náboženstvo, šport a i.), rozumieť ich úlohu v živote jednotlivca a spoločnosti,
- rozlišovať hlavné umelecké druhy, opisovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel,
- chápať význam estetických faktorov, estetickej činnosti v každodennom živote,
- chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti a v kultúre,
- chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok,
- porozumieť súčasnej umeleckej a kultúrnej tvorbe,
- zaujímať sa o kultúrne dedičstvo svojho regiónu, národa a štátu a zoznamovať sa s kultúrou iných národov a regiónov,
- získavať informácie o miestnom, národnom, európskom a svetovom kultúrnom dedičstve, vedieť ich spracovať a kriticky vyhodnocovať,
- získať vedomosti o významných umeleckých dielach z európskej tradície,
- vážiť si celosvetové kultúrne dedičstvo, kultúrne a umelecké hodnoty rôznych svetových kultúr, rešpektovať a tolerovať hodnoty iných kultúr,
- poznať zákonitosti etikety, vedieť kultúrne komunikovať na základe pravidiel etikety,
- zaujímať zodpovedné postoje k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde a k subkultúram,
- uplatňovať kritické myslenie voči mediálnej ponuke a iným súčasným kultúrnym procesom,
- mať základné interkultúrne kompetencie pre komunikáciu s príslušníkmi iných kultúr

Človek a hodnoty

Vzdelávacia oblasť sa zameriava na budovanie a kultiváciu duševného, duchovného a sociálneho rozmeru mladých ľudí. Napomáha im k postupnému vytváraniu ich hodnotovej orientácie tak, aby raz ako dospelí jedinci boli prínosom pre ľudské spoločenstvo.

Cieľom vzdelávacej oblasti je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, u ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby dokázali v budúcnosti prispieť k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa realizuje v povinne voliteľných učebných predmetoch **etická výchova** alebo **náboženská výchova**.

Učebné osnovy náboženskej výchovy budú predmetom schvaľovania Konferencie biskupov Slovenska v zmysle zmluvy s Vatikánom.

Povinne voliteľný učebný predmet Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných), ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Povinne voliteľný učebný predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k rozvíjaniu schopností a spôsobilostí žiakov a vedie ich k:

- sebaúcte, k autonómnemu cíteniu a mysleniu,
- hodnoteniu, zaujímaniu stanovísk, rozlišovaniu dobra od zla,
- spoznávaní efektívnej komunikácie, dôvodov a prvkov prosociálneho správania primeraného veku,
- spoznávaní zásad dobrých medziľudských vzťahov,
- zvnútorňovaniu prosociálnych hodnôt, postojov a sociálnych noriem,
- rozvíjaniu sociálnych zručností,
- formovaniu spoločenstva žiakov,
- rozvíjaniu a reflexii v otázkach Boha, významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem pre konanie človeka a dávaniu odpovede na základe zjavenia a viery v cirkvi,
- oboznamovaniu so skutočnosťou viery a s posolstvom, na ktorom sa viera zakladá a napomáhaní prostredníctvom uvažovania rozumom zdôvodniť vieru,
- prijímaniu osobným rozhodnutím vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, k svetonázorom a ideológiám a podpore pochopenia a tolerance voči rozhodnutiam druhých,
- motivácii k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

Človek a svet práce

Vzťah k práci, otázky výberu povolania sú základom tejto vzdelávacej oblasti. Cieľom je pripraviť žiakov na život v praxi, na to, aby sa v budúcnosti dokázali uplatniť na trhu (napr. dokázali dodržiavať pravidlá, povinnosti a záväzky, aby sa vedeli adaptovať na zmenené pracovné podmienky). Oblasť vzdelávania sa sústreďuje na to, aby žiaci dokázali pristupovať k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, ale aj funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- osvojeniu základných pracovných zručností a návykov v rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu,
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebvzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenia, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Oblasť sa zameriava na základné informácie, súvisiace so zdravým spôsobom života. Pohyb a zdravý spôsob života sa objavuje v cieľoch viacerých predmetov, napríklad telesnej a športovej výchovy a biológie, etickej výchovy, techniky a sveta práce.

Charakteristickým znakom vzdelávacej oblasti sú vedomosti a praktické skúsenosti vedúce k rozvoju pohybových schopností, zlepšovaniu pohybovej výkonnosti žiaka, k získaniu základov športov a ich využívaniu s perspektívou ich uplatnenia v štruktúre vlastného pohybového režimu. Najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej činnosti ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Vzdelávacia oblasť spája vedomosti, návyky a zručnosti spojené so zdravým, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou činnosťou nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti.

Základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životosprávy, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky sú v predmete telesná a športová výchova rozdelené do štyroch modulov: Zdravie a jeho poruchy, Zdravý životný štýl, Zdatnosť a pohybová výkonnosť. Športové činnosti pohybového režimu.

Všeobecným cieľom **telesnej a športovej výchovy** je umožniť žiakom si osvojiť, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti na primeranej úrovni, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na záujmy žiakov, ich predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Žiaci končiaci základnú školu by mali mať vytvorenú predstavu o význame telesnej a športovej výchovy pri upevňovaní aktívneho zdravia, mali by poznať účinok vykonávaných cvičení na organizmus. Mali by samostatne prejavovať záujem o pohybové činnosti, mali zodpovedajúcu úroveň pohybových schopností v súlade s ich pohybovými predpokladmi, mali osvojené pohybové činnosti, z ktorých si dokážu vytvoriť pohybové programy pre vlastnú potrebu.

Prierezové témy (tematiky)

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy (tematiky) budeme v našej škole realizovať ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti a neformálnej realizácie témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód.

Na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program tieto prierezové tematiky:

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehĺbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a fungovala ako spravodlivý systém, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Zaradenie prierezovej témy multikultúrnej výchovy v: spoločenskovedných i prírodovedných predmetoch, či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Mediálna výchova

Cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť:

- schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciú a mravnú),
- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií,
- schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Zaradenie prierezovej témy mediálna výchova v predmetoch:

slovenský jazyk, hudobná výchova, výtvarná výchova, etická výchova, náboženská výchova, informatika.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakovi základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobnostných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú.

Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba-vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakovi získať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Zaradenie prierezovej témy osobnostný a sociálny rozvoj: Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Všetky témy sa budú realizovať prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód.

Environmentálna výchova

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom. Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi, poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu,

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;
- rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu;
- vedieť hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská;
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu;
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;
- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niest' zodpovednosť.

Zaradenie prierezovej témy enviromentálnej výchovy v: prírodovedných, spoločenskovedných predmetoch, či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách (ďalej len DDI) alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Prierezová tematika sa realizuje v špecializovaných kurzoch na konci školského roka.

Ochrana života a zdravia

Ochrana človeka a zdravia (OČZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom jednotlivých učebných predmetov ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Snahou je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Prierezová téma sa zameriava na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v

situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov by sa mal formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. K tomu je potrebné poskytnúť žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky, pomôcť im osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane. Vyškoliť ich v poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Prierezová téma sa realizuje obsahom:

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Ciele aj obsah prierezovej témy je súčasťou všetkých vyučovacích predmetov. Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznať ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, naplánovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Prierezovú tému Tvorba projektu a prezentačné zručnosti budeme realizovať vo všetkých učebných predmetoch.

V našej škole budeme realizovať aj ďalšiu prierezovú tému:

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Nakoľko sa vláda Slovenskej republiky zaviazala realizovať Odporúčania na ochranu tradičnej kultúry a folklóru a Generálnou konferenciou UNESCO bol schválený: Dohovor o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva ako aj Dohovor o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, uvedenú prierezovú tému nenásilnou formou začleníme vo vyučovaní do

viacerých predmetov- slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná a hudobná výchova,- prostredníctvom ich obsahov ale aj formou projektov, výletov, turistických vychádzok a exkurzií po našom blízkom, ale aj vzdialenejšom okolí v našej vlasti.

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je **vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, stavitel'stva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.**

Edukačná činnosť je zameraná na to aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta – na funkčné využívanie historických regionálnych ukážok: môj rodný kraj – kraj, kde žijem; škola a jej okolie; moja trieda; obec, v ktorej žijem; čo sa mi v našom kraji najviac páči; čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätané miesta, sochy a i.), história, (osídlenie), povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti, ale aj súčasnosť vo všetkých smeroch napr. ekonomika); jej flóru a faunu – význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov – objavujeme Slovensko – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska; povestami opradené pohoria – cestujeme po Slovensku – oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu; povesti z veľkých a starých miest Slovenska; zvyky a tradície; ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom); pripomíname si našich predkov – vychádzať z rodinného prostredia t.j. téma – RODINA – rodom rodiny, tradičné jedlá; stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) na besedy rozhovory so žiakmi o minulosti ich regiónu a pod. Vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.

Základom našej kultúrnej identity, ako aj zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, je tradičná ľudová kultúra – kultúra, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľ'stva – využitie danosti regiónu, návšteva ľudového majstra, dielne, výstavy – spoznávanie tradičných ľudových remesiel, ľudovomeleckých výrobkov regiónu, tradičné jedlá, vlastná tvorba (remeslá), spoznávanie stavitel'ských pamiatok v regióne, obci, poznatky využiť vo výtvarnom zobrazovaní; tvorba zbierky ľudovej hudobnej kultúry, jej prezentácia (piesne, zvyky regiónu, vlastná tvorba – spevník regiónu); poznávanie vyčítaniek, hádaniek, básní, ľudovej piesne, tanec, ľudové kroje (hudobný, pohybový, výtvarný prejav), príslovie, porekadiel, pranostík, bájok, rozprávok: ľudových, autorských, povestí a pod. – skúmanie vlastnej kultúry, skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií. Týmto aktivitami pomôžeme pri vytváraní predpokladov u žiakov na pestovanie a rozvíjanie citu ku kráske k tradičnému ľudovému umeniu a uchovávaní kultúrneho dedičstva našich predkov.

Tematické celky a témy, v rámci ktorých je možné rozvíjať prierezovú tému REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA v štátnom, ale aj školskom vzdelávacom programe

Pod regionálnou kultúrou rozumieme súhrn produktov (hmotných a nehmotných) ľudskej činnosti, ktoré sa viažu na konkrétnu obec alebo región. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a

regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach. Regionálna kultúra nadväzuje na regionálne kultúrne tradície a pokladá ich za dôležitú súčasť historickej pamäte i za zdroj identity obce alebo regiónu.

Tematické celky:

- 1. Môj rodný kraj**
- 2. Objavujeme Slovensko**
- 3. Tradičná ľudová kultúra.**

1. tematický celok: **Môj rodný kraj**

Témy:

- moja rodina,
- škola, okolie školy,
- obec, mesto, v ktorom žijem (poloha, história a súčasnosť),
- rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce, mesta,
- tradičné regionálne zvyky, obyčaje,
- kultúrne pamätihodnosti, monumenty obce, mesta,
- regionálne múzea, prírodovedné múzeá, galérie, skanzeny,
- významné osobnosti regiónu,
- prírodné krásy regiónu,
- náučné chodníky v regióne,
- chránené rastliny a živočíchy na území regiónu,
- minerály, skameneliny, jaskyne na území regiónu,
- tradičné produkty a zamestnania v regióne,
- umelecké produkty, tradičné ľudovomelecké remeslá regiónu,
- miestne a regionálne jazyky

2. tematický celok: **Objavujeme Slovensko**

Témy:

- spoznávanie regionálnej kultúry a najtypickejších prejavov kultúr iných regiónov Slovenska v oblasti ľudových tradícií,
- spoznávanie základných znakov ľudovej kultúry národností žijúcich na Slovensku,
- výber z historických, kultúrnych pamätihodností Slovenska (hrady, zámky, architektúra,
- flóra a fauna Slovenska,
- chránené územia na Slovensku,
- ľudové piesne a tance, dramatické a výtvarné umenie, tradičné ľudovomelecké remeslá z regiónov Slovenska,
- geografické zvláštnosti Slovenska, geografické a prírodné monumenty, jaskyne a i.,
- významné osobnosti rôznych oblastí kultúry a histórie Slovenska.

3. tematický celok: **Tradičná ľudová kultúra**

Tradičnú ľudovú kultúru vnímame ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. Kultúrnu identitu chápeme ako súhrn postojov, návykov, tradícií, hodnôt, interpretácií a sebainterpretácií, spôsobov myslenia, cítenia a konania (vzorcov správania), ktoré charakterizujú organizovanú skupinu ľudí, jej kolektívnym, spoločným výtvorom.

Tradičná ľudová kultúra je súhrn hmotných a nehmotných produktov ľudskej činnosti, vytvorených v tradičných spoločnostiach. Prenášala sa z generácie na generáciu ústnym podaním, napodobňovaním a v podstatne menšej miere písomnou formou.

Tradičná ľudová kultúra ako ucelený a živý systém zanikala postupne s modernizáciou spoločnosti, jej javy sa stali zdrojom kultúrnej a spoločenskej identity, zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, nástrojom tolerancie, občianskej súdržnosti a porozumenia medzi národmi. Je súčasťou materiálneho a duchovného bohatstva SR. Uchováva sa ako prejav lokálneho, regionálneho alebo kultúrneho dedičstva Slovenska.

Témy: a) Tradičná hmotná kultúra:

- ľudové staviteľstvo,
- domáce a tradičné remeselné výrobky,
- tradičné remeslá (ich história),

- produkcia potravín a strava,
- odev (kroje na dedine),
- výtvarné umenie a i.,

b) Tradičná nehmotná kultúra:

- ústne tradície a prejavy vrátane jazyka (ľudová slovesnosť, nárečia),
- interpretačné umenie (ľudové hudba, piesne, tance, hry),
- spoločenské praktiky, zvyky,
- rituály a slávnostné udalosti,
- tradície spojené s náboženskými sviatkami (napr. vianočné, veľkonočné a i.),
- zvyky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom,
- folklórne tradície (prejavy tradičnej ľudovej kultúry: ústne, herné, dramatické, spevné, tanečné a hudobné).

Zaradenie prierezovej témy Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra :

Prierezovú tému nenásilnou formou začleníme vo vyučovaní do viacerých predmetov prostredníctvom ich obsahov, ale aj formou projektov, výletov, turistických vychádzok a exkurzií po našom blízkom, ale aj vzdialenejšom okolí v našej vlasti.

V predmetoch:

- slovenský jazyk a literatúra, biológia, geografia, dejepis, občianska náuka, hudobná výchova, výtvarná výchova .

V mimoškolských aktivitách:

- súťaž v speve ľudových piesní Giraltovský Hudák, výlet na hrad Krásna Hôrka a kastiel' Betliar, turistická vychádzka detí a rodičov do Kobylníc, turistické vychádzky na hrad Podčičva, Šarišský hrad, Kapušianský hrad, hrad Zborov, škola v prírode v Bojniciach, exkurzia Po stopách KDO - Svidník, Dukla, Tokajík, literárna exkurzia do Levoče a Kežmarku, návšteva skanzenu vo Svidníku, exkurzia do Bardejova, návšteva divadelných predstavení v Prešove, školské výlety a iné.

III. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia

Vnútrotný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďíme na rozpracovanie normatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Hodnotenie budeme robiť na základe kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiakov.

Stupne celkového hodnotenia sa uvádzajú na vysvedčení. (Vyhláška MŠ SR 320/2008 Z.z z 23.7.2008 §18 ods.5).

2. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení. Body sa budú prideľovať na základe:

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod)
- Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy
- Vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny
- Hodnotenia učiteľov žiakmi.

3. Hodnotenie školy

Monitorujeme :

- Podmienky na vzdelanie

- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- SWOT analýza

Na hodnotenie školy využívame hlavne priamy kontakt s rodičmi, ich účasť na podujatiach školy. Našou snahou je získať spätnú väzbu na kvalitu školy. Prípadné nedostatky okamžite odstraňujeme.

IV.UČEBNÝ PLÁN ISCED 2 šk. rok 2021/22

vzdelávacia oblasť	vyučovací predmet	ročník nižšie stredné vzdelávanie					
		5.	6.	7.	8.	9.	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	5	4+1	5	5+1	24 + 2
	anglický jazyk	3+1	3+1	3/ (+1)	3/ (+1)	3+1 (+1)	15 + 3
	druhý cudzí jazyk			2/ 2/	2/ 2/	2/ 2/	0 + 6
Matematika a práca s informáciami	matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	5+1	21 + 5
	informatika	1	1+1	1	1		4 + 1
Človek a príroda	fyzika		2	1	2	1	6
	chémia			2	2	1/(+1)	5
	biológia	2	1+1	2	1/(+1)	1/(+1)	7 + 1
Človek a spoločnosť	dejepis	1	1	1	1	2	6
	geografia	2	1	1/(+1)	1	1	6
	občianska náuka		1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/náboženstvo	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	technika	1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1		4
	výtvarná výchova	1+1	1	1	1	1	5 + 1
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10
	základ	24	25	26	27	25	127
	voliteľné (disponibilné) hodiny	3	4	4	3	5	
	spolu	27	29	30	30	30	146

Plán dištančného vzdelávania

Počas trvania pandémie ochorenia COVID-19 musíme rešpektovať, že v prípade rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva bude vzdelávanie prebiehať **dištančnou formou**.

1. Vyučovanie dištančnou formou sa realizuje v prípade, že nie je možné pre celú školu alebo jednotlivé triedy zabezpečiť prezenčné vyučovanie.
2. O začiatku dištančného vzdelávania rozhodne riaditeľ školy a oznámi ho všetkým žiakom, aj pedagogickým zamestnancom prostredníctvom webovej stránky školy.
3. Podľa dĺžky trvania sa dištančné vzdelávanie realizuje v rôznych variantoch:
  - ak sa vyučovania nezúčastňuje iba niekoľko žiakov v triede, postupuje sa rovnako, ako keď je žiak krátkodobo chorý,
  - ak sa vyučovania krátkodobo (max.1 týždeň) nezúčastňujú 1 alebo 2 triedy, zadávajú sa jednorazové zadania, ktoré sa vyhodnotia po návrate do školy, prípadne podľa dohody medzi žiakom a vyučujúcim,
  - ak sa vyučovania nezúčastňuje viac tried po dobu viac ako 1 týždeň, realizuje sa dištančné vzdelávanie v plnom rozsahu.
4. Dištančná forma vzdelávania je povinná pre všetkých žiakov školy.
5. Dištančná forma vzdelávania žiakov školy prebieha prostredníctvom elektronickej komunikácie s vyučujúcimi **nasledujúcimi formami**:
  - online vyučovacie hodiny, využívaním aplikácií napr. Teams, (podľa zváženia jednotlivých vyučujúcich)
  - prostredníctvom portálu EduPage
  - prostredníctvom e-mailovej komunikácie, Messenger, WhatsApp
  - prostredníctvom telefonickej komunikácie.
6. V danej triede sa učiteľ so žiakmi **dohodne a overí možnosti** spolupráce (napr. cez Teams, EduPage), až potom ich začne realizovať.
7. Online hodiny sa organizujú približne v čase, ktorý zodpovedá rozvrhu hodín v škole.
8. Učitelia jednotlivých predmetov budú zadávať žiakom úlohy čase **od 7:30 do 14:00 hod. v primeranom rozsahu a primeranej náročnosti s určením presného termínu na preštudovanie/vypracovanie**:
  - nové učivo na samoštúdium (napr. študijné texty, prezentácie, ...),
  - úlohy na precvičenie učiva (pracovné listy, dopĺňovačky, ...),
  - zadania na overenie pochopenia učiva (testy, previerky, ...),
  - projekty na samostatnú prácu,
  - iné (video, audio nahrávka a pod.).
9. Každý učiteľ pošle žiakom naraz učebný materiál v rozsahu, ktorý **zodpovedá jednej vyučovacej hodine**.
10. Žiakom je potrebné dať na **vypracovanie zadaných úloh dostatočný čas**.
11. Učiteľ dodržiava požiadavku **primeranosti** a náročnosti vo vzdelávaní a zohľadňuje individuálne možnosti jednotlivých žiakov.
12. Učiteľ poskytne žiakom primeranú spätnú väzbu vo forme slovného zhodnotenia, hodnotenia známku, percentami, bodmi a podobne. Zvláštnu starostlivosť venuje žiakom so ŠVVP a žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia. Koordinátormi tejto starostlivosti je inkluzívny tím.
13. Triedny učiteľ organizuje online neformálne triednické hodiny.
14. Žiaci aj učitelia sú povinní každý deň kontrolovať svoju emailovú schránku a sledovať aktualizácie na webovej stránke školy.

Časová dotácia predmetu	Množstvo zadaného učiva na samoštúdium	Termín zadania
1 až 2 hodiny týždenne	úlohy zadáva učiteľ len raz do týždňa	učivo a úlohy zadáva učiteľ v prvý deň v týždni, kedy je v rozvrhu daný predmet
3 až 4 hodiny týždenne	úlohy zadáva učiteľ dvakrát do týždňa	
5 a viac hodín týždenne	úlohy zadáva učiteľ trikrát do týždňa	

Príklad:

V 8. A je chémia v pondelok a v stredu. Úlohu zadá učiteľ v pondelok a žiaci ju vypracovanú odovzdajú najneskôr do budúceho pondelka. Učiteľ zadáva učivo v rozsahu 1 vyučovacej hodiny.

Matematika je v 9.A každý deň v týždni. Učiteľ zvolá online hodinu/zadá úlohy v pondelok, v stredu a v piatok (nie viac). Učiteľ zadá učivo v rozsahu max. 3 hodín matematiky.

Pre žiakov z toho vyplývajú nasledujúce povinnosti:

1. Žiak pravidelne sleduje Teams, EduPage, kam jednotliví učitelia posielajú pokyny k dištančnému vzdelávaniu.
2. Online vyučovacie hodiny budú prebiehať v časovom intervale, ktorý zodpovedá rozvrhu hodín v škole. Zmenu môže vykonať len učiteľ príslušného predmetu po vzájomnej dohode.
3. Online vyučovacie hodiny sú pre žiaka **povinné**. Svoju neprítomnosť musí žiak alebo rodič (zákonný zástupca) ospravedlniť danému vyučujúcemu.
4. Na online hodinách pozorne počúva výklad vyučujúceho a **aktívne** pracuje.
5. Komunikuje s učiteľmi a rešpektuje ich pokyny. Študuje zaslané materiály, vypracuje zadania, posiela výsledky riešení a podobne.
6. Žiak môže požiadať vyučujúceho o individuálnu konzultáciu.
7. V prípade neúčasti na online hodine a nepredloženia zadávaných úloh dohodnutým spôsobom a do stanoveného termínu vyučujúcemu daného predmetu, zaznamenáva učiteľ žiakovu absenciu.
8. Následne je žiak povinný predložiť ospravedlnenie svojej neúčasti ako pri prezenčnej forme vyučovania.

Pre zákonného zástupcu žiaka z toho vyplývajú nasledujúce povinnosti:

1. Pravidelne sleduje Teams, EduPage, resp. stránku školy a riadi sa aktuálnymi pokynmi školy.
2. Dohliada a zodpovedá, aby sa žiak prihlasoval na online hodiny v stanovenom čase a svedomito vypracovával úlohy, ktoré má od učiteľov nariadené.
3. Ak bude žiak na online hodine neprítomný a vopred sa vyučujúcemu neospravedlnil, jeho absenciu je rodič povinný nahlásiť a zdôvodniť.

V prípade ak žiak od začiatku prerušenia vyučovania nereaguje na zadané úlohy a neplní si školské povinnosti zo subjektívnych dôvodov (nechce sa mu, ignoruje všetky úlohy) bude hodnotený podľa aktuálnych pokynov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a pedagogickou radou schváleného interného usmernenia na hodnotenia a klasifikáciu na Súkromnej ZŠ v Giraltovcich.

Mgr. Monika Kušnírová
riaditeľka školy

Poznámky

1. Telesná a športová výchova sa vyučuje raz týždenne v dvojhodinovom bloku, žiaci sú rozdelení na chlapcov a dievčatá.
2. Voliteľné (disponibilné hodiny) sme v ročníkoch využili na posilnenie časovej dotácie existujúcich predmetov, pričom meníme kvalitu vybraných výkonov vzdelávacieho štandardu uvedených predmetov. Konkrétne zmeny sú uvedené v učebných osnovách predmetov: anglický jazyk, matematika a výtvarná výchova, informatika a biológia.
3. Ak by si žiaci, prípadne ich zákonní zástupcovia v 7., 8. a 9. ročníku nevybrali druhý cudzí jazyk (označený červenou farbou), v učebnom pláne je modrou farbou vyznačené alternatívne využitie voliteľných (disponibilných) hodín.